

Völgyzugoly Műhely Kft.

TIHANY

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

2017. június

TARTALOM

1. BEVEZETŐ	4	5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK - A TERÜLET EGÉSZÉRE	41
2. TIHANY BEMUTATÁSA	6	<i>Telepítés / Kilátás, rálátás / Általános építészeti szempontok</i>	
3. ÖRÖKSÉGÜNK	13	<i>Tető / Tető – nádtető / Tetőtér beépítés / Homlokzatképzés</i>	
4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK		<i>Ajtók, ablakok / Részletek / Színek / Kerítés / Egyéb</i>	
LEHATÁROLÁSA	22	<i>Kertek / Közterületek / Utcák / Fasorok / Reklámok, cégek</i>	
 Ösközség	24	6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK - ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT	
 Újfalu	26	Ösközség, Újfalu	66
 Apátság	27	Apátság	74
 Különleges területek	28	Különleges területek	75
 Diós, Gödrös	29	Diós, Gödrös, Sajkod, Kopaszhegy	76
 Sajkod	30	Fürdőtelep	82
 Kopaszhegy	31	Társasházak és társasüdülők	87
 Fürdőtelep	32	Vízpart	88
 Társasházak és társasüdülők	33	Óvár, Kiserdő-telep, Cserhegy	89
 Vízpart	34	Védett táji területek	95
 Óvár	36	7. MAI JÓ PÉLDÁK	96
 Kiserdő-telep	37	8. KÉPJEGYZÉK	109
 Cserhegy	38	9. IRODALOMJEGYZÉK	115
 Védett táji területek	40		

I. BEVEZETŐ

Kedves Olvasó!

Tihany építészeti arculatáról mindenkinek az Apátság, a körülötte levő apró többszáz éves fehér falú nádfedelel házak és a települést körülvevő csodálatos természeti környezet jut az eszébe.

De Tihany ettől sokkal összetettebb. Más a hangulata az Ófalunak, más a környező lakóterületeknek, különböző arca van a vízpart menti területeknek, az üdülőterületeknek, és az egykori szőlőhegyeknek, s egészen más, különleges atmoszférája van Sajkodnak.

Az elmúlt évszázad sajátossága, hogy minden kor letette a maga építészeti lenyomatát, s minden korból találunk valami maradandót, valami időtlen értéket. Itt épült meg József főherceg nyaralója, és a Limnológia a 30-as években, Tihany járt elől a balaton-parti fejlesztésekben a 60-as években, s így jött létre a Hajókikötő különleges héjszerkezetű fogadóépülete, a komp-kikötő kávézója, de itt található az MSZMP üdülője, a kor legkorszerűbb építészeti, belsőépítészeti megoldásait alkalmazva a 70-es évekből, a ravatalozó 1980-ból, és az Apátság melletti fogadóépület napjainkból. Mind-mind egy-egy szelete az adott kor építészeti bravúrjainak.

Mindeközben a magán építkezések is megindultak. A 30-as évek végén elkezdődött üdülőépítési kedv eredményeként a népi elemeket alkalmazó hétvégi házak mellett megjelentek a modern, lapostetős épületek is a hegyoldalon, s későbbi évtizedek során az adott kor, divat szellemiségét idéző nyaralók is.

Mi az ami vonzó ma Tihanyban egy új épületet megálmodónak? Melyek azok az értékek, ami miatt itt szeretne házat valaki? Ha itt építkeznek, olyan ház készül-e, amely figyel ezekre az értékekre?

Aki házat épít, maradandót alkot. Gyermekei, unokái is azt az épületet fogják használni, ezért valami egyedit szeretne. Mitől lesz időtálló egyedi érték egy épület? Hogyan lehet az egyedit a táj, a környezet tiszteletben tartásával létrehozni? Mitől lesz az az épület tihanyi?

A jelenlegi szabályozási keretek között Tihanyban építeni nagyon nehéz. Számos előírás, és jogszabály, hatóság köti meg az építető kezét, mégis mintha az eredménnyel nem lennének annyira elégedettek. Biztosan jó épület születik, ha a helyi követ, nádfedést, fehér falat és apró ablakokat teszünk egy házra? Vagy valami más is kellene, ami nem foglalható előírásokba? Szabályokkal megfogható egy hely szelleme?

Ha az objektív szabályok mellett a település, településrészek szellemiségéből szeretne valaki megismerni valamit, érdemes ezt a kézikönyvet végiglapozni, s számos jó példa láttán talán megérthet valamit Tihanyból, s új épülete tervezésekor alkalmazhatjuk ezt a tudást, s neki is sikerülhet valami új időtlent alkotnia.

2. TIHANY BEMUTATÁSA

Tihany neve valószínűleg egy személynévből (Tichomir, Tichony) alakult ki. Ez a személynév pedig a Tich szóból képződött, ami a szláv nyelvben csendesnek felel meg. Minden nyáron Tihany nyüzsgő településsé válik, amely minden szegletében őrzi az elmúlt „csendes” évszázadok történelmének nyomait.

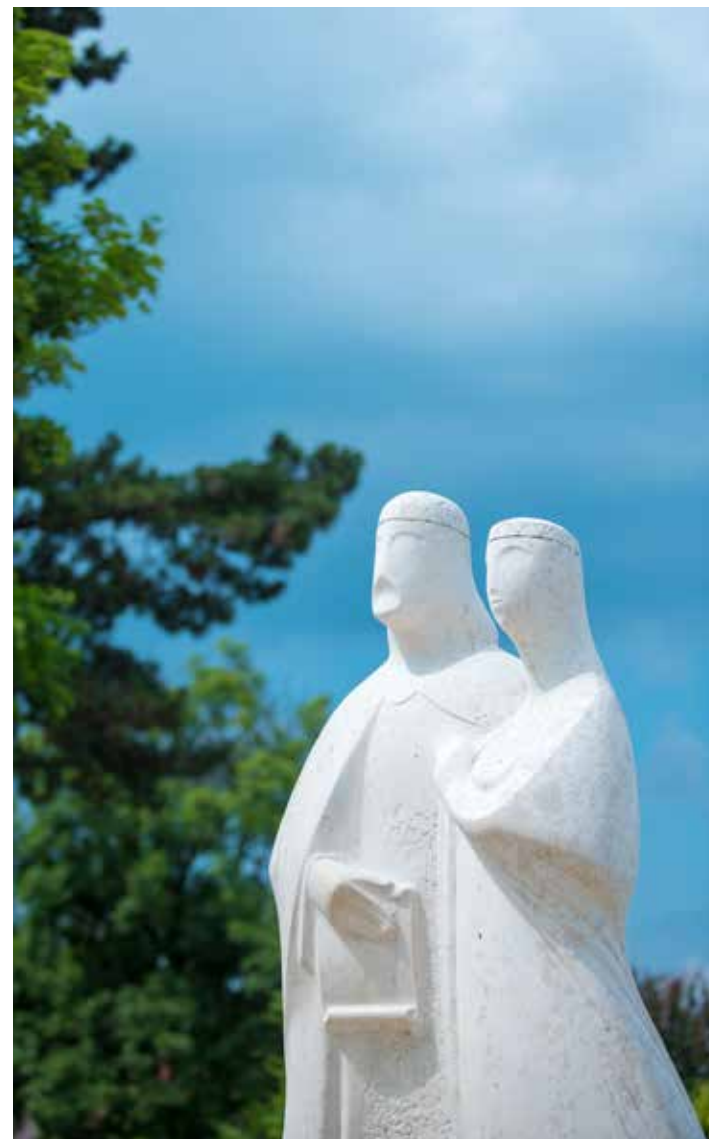
APÁTSÁG ÉS TÖRTÉNELMI MÚLT

Tihany történelme egybefonódik az Apátság történelmével, és a honfoglalás kori időkre nyúlik vissza. A honfoglalást követően I. András király 1055-ben bencés kolostort alapított a félszigeten Szent Ányos és Szűz Mária tiszteletére. A kolostor alapító oklevele tekinthető a magyar nyelv legrégibb írásos emlékének, benne foglaltatik, hogy „feheruuaru rea meneh hodu utu rea”, azaz: Fehérvárra menő hadi útra.

A török időkben a szerzetesi élet megszűnt, majd az új, barokk stílusú monostor 1754-ben történt felszentelésével megkezdődött a település virágzó fejlődése, s a 18-19. században Tihany mezőváros és az apátsági uradalom központjává is vált egyben. Sorra épültek ekkoriban a barokk stílusú lakó- és gazdasági épületek.

A II. világháborút követően, 1950-ben a szerzeteseknek ismét el kellett hagyniuk a rendházat, ahova csak 1990-ben tértek vissza a rend tagjai.

Tihanyi Apátság alapítólevele

2. TIHANY BEMUTATÁSA

Az Apátság és Tihany együttélését számos épület jelzi a múltból: egykori magtár épülete, a volt apátsági major (lábas szín, juhodály), az apátsági kocsmá, a papnevelde a templom alatt. A bencés rend jelen korban is olyan fejlesztéseket valósít meg amelyek hozzásegítik a települést ahhoz, hogy Magyarország egyik ékköve legyen.

2. TIHANY BEMUTATÁSA

ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET ÖSSZHANGJA

A Tihanyi-félszigeten nem lehet kiemelni sem a táj- és természetvédelmi értékeket, sem az épített környezetet önmagában, nincsen meg az egyik a másik nélkül. Nem lehet objektíven megítélni, hogy az érintetlen természeti környezet, az ahhoz illeszkedő tájhasználat vagy a – ritkaságszámba menően – megmaradt, a Tihanyi Apátság alatt húzódó, zezugos utcákkal kialakított ösközség hordoz nagyobb értéket.

A települést járva tetten érhető, hogy a falu egykor mennyire együtt élt a tájjal. Azokat az építőanyagokat használta, amivel a természet megajándékozta: bazalttufát, nádat, földet, fát, s az itt élők lakóházaikat úgy helyezték el, hogy azok harmonikusan simultak a környezetbe. Az ösközség „skanzenként” jól megőrizte a népi építészet jellegzetes beépítéseit a 19. századból.

2. TIHANY BEMUTATÁSA

TERMÉSZETI ÉRTÉKEK

Tihany természeti értékeit, egyedülálló geomorfológiai adottságait, ökoszisztémáját mutatja, hogy számos nemzetközi és országos védelmet élvez a félsziget. A Tihanyi-félsziget természetvédelmi értékeit jelzi, hogy 1952 óta természetvédelmi oltalom alatt áll, hazánk első tájvédelmi körzete. Tihany sokszínűségét földvár, forrás, barlangok, barlangüregek, egyedi tájértékek, földtani képződmények és alapszelvények is mutatják. A félsziget növény- és állatvilágának ritka értékei a viszonylag enyhe, mediterrán jellegű tihanyi klímának köszönhetik jelenlétüket.

2. TIHANY BEMUTATÁSA

A tihanyi táj jelenlegi képében is jelentősek a hagyományos földhasználati módok, ami mutatja az ember és a táj különleges kapcsolatát, hiszen a szőlészet, gyümölcsstermesztés, kaszálás, legeltetés már évszázadok óta jellemző a félszigeten. Tihany egyik nevezetessége a közel évszázados hagyományokkal rendelkező levendulatermesztés.

2. TIHANY BEMUTATÁSA

TURIZMUS ÉS TRADÍCIÓ

Tihany a téli időszakban önálló falusi életet élő község, a márciustól októberig tartó időszakban - különösen a nyári hónapok során - azonban üdülőtelpüléssé válik. Közel 100 év telt el azóta, hogy az I. világháborút követően felértékelődött Balaton és környezetének belföldi és idegenforgalmi jelentősége, megindult a vízpartok fejlesztése is, melynek egyik legfontosabb helyszíne Tihany volt. A fejlesztések során végig figyelemmel voltak a félsziget érintetlenségére, természeti-, táji- és települési értékeire. Tihany azóta is az egyik legfontosabb turisztikai célpont kulturális és ökoturisztikai adottságainak köszönhetően.

2. TIHANY BEMUTATÁSA

A település él a legendái által, amely megmutatkozik a tihanyi visszhangról, a kecskeköröm legendáról vagy a tihanyi faágyúról szóló történetekben. A legendák nem csak szájról-szájra járnak a településen, hanem megjelennek kültéri alkotásokban is.

Fontos, hogy számos hagyomány ma is él a településen, s folyamatosan születnek olyan programok, melyek tradíciókká válhatnak. Tihany egyik jelképe a levendula, mely köré fesztivál szerveződött a levendula virágzásának idején. A Garda fesztiválon ősszel felelevenítik a gardahalászat történetét, s a „látott hal”, mint tihanyi specialitás is megkóstolható. Tihanyi piacok színesítik minden hétvége programját.

3. ÖRÖKSÉGÜNK

ÉPÍTETT ÉRTÉKEINK

Apátsági épületegyüttes

Az apátsági épületegyüttes kultúrtörténeti, vallástörténeti vonatkozásokon túl építészettörténeti értékkel rendelkezik. A barokk két-tornyú, keletelt templom 46 m hosszú, 16 m széles, tornyai 35 m magasak. A XI. századi templomból viszonylag érintetlenül megmaradt a román kori hangulatot idéző altemplom. Az egyhajós, négy boltszakaszra tagolódo templomtér Lotz Károly, Deák-Ébner Lajos és Székely Bertalan festette mennyezetképeket, freskókat rejt.

A templomhoz dél felől kapcsolódó kolostornégyszög szárnyai fokozatosan épültek ki a XVIII. század közepén korábbi épületmaradványokat felhasználásával. Napjainkban is Tihany és a Balaton egyik legmeghatározóbb épülete.

3. ÖRÖKSÉGÜNK

Az Apátság értékteremtő munkája

A volt magtár épülete 1800 körül épülhetett, ami a község legnagyobb tömegű épülete. Az eredetileg háromszintes épület megőrizte a gazdasági épületekre jellemző karaktert, amit Callmeyer Ferenc tervei alapján alakítottak át kiállító-helyiséggé és művelődési házzá. A magtár Tihany főterének rehabilitációjával újból fontos szerephez jutott. A település és a régió kulturális életében jelentős szerepet tölt be.

A bencés Apátság 1822-ben építette a Kiserdő-hegy déli lejtőjén az apátsági pincét és présházat a szőlőtermesztéshez kapcsolódóan.

3. ÖRÖKSÉGÜNK

A Belső-tó partján található a Tihanyi Apátság hajdani gazdasági területe az 1830-as években épült lábas színnel és juhodállyal. Az épületegyüttesben jelenleg a Képzőművészeti Egyetem műtermei, kiállítóhelyiségei és szálláshelyek kapnak helyet.

Az Apátság épületeihez tartozott az egykori papnevelde (ma posta), valamint az egykori apátsági kocsmá (ma Fogas Csárda).

3. ÖRÖKSÉGÜNK

Korai települések emlékei a félszigeten

I. András kíséretében orosz szerzetesek telepedtek le az Óvár északi bazalttufa falába. Az ún. barátlakásokat a bazalttufa puhább rétegeibe vájták. Napjainkra három üreg maradt épen, eredeti számuk ismeretlen, a 20. század elején még öt remetelakás állt. Utolsó írásos emlék a barlangokról 1392-ből származik, utána elhagyták a szerzetesek a területet.

Egykoron a félszigeten található települések nyomát jelzi az Apáti-hegy északi lejtőjén álló Apáti templomrom, illetve a rév felett, a Cser-hegy oldalában álló Újlaki templomrom. Az Apáti nevű faluhoz tartozott a 13. sz-ban épített román kori templom. Az Újlaki révézfalu temploma szintén a 13. sz-ban épült. A templomok egy része és a körülöttük lévő falvak a török hódoltság idején elpusztultak.

3. ÖRÖKSÉGÜNK

Népi építészet

A faluban lévő kis utcák, lépcsők, közök és szabálytalan telkek középkori faluszerkezetre utalnak. A vár és az Apátság birtokain dolgozó tihanyi lakosok jellemzően szegények voltak, ami az építészetükben is megmutatkozott. Tihanyban sajátos helyi építészeti stílus alakult ki az elmúlt századokban: bazalttufából épült, vakolatlan - csak az ablak körül vakolt és meszelt - falak és nádtető. Az építőanyagként használt bazalttufát mész nélkül rakták, habarcsként a kő málladékával kevert sarat használták. Az épületek többsége füstökonyhás volt, a szabadkéményes megoldás csak a 19. század végén terjedt el. A lakóház tetejét gyakorta kereszttel díszítették. A telkek szűkek, kicsik voltak. Az elválasztó kerítés kőből készült, gazdasági épületet csak kivételesen találunk a lakóház mellett. A szűk telkeknek és a gazdasági épületek elmaradásának legfőbb oka a falu megélhetési forrásában keresendő: a szegény településen a fő foglalkozás a halászat és a szőlőművelés volt, s ezek nem igényelték a ház körüli melléképületet. A gazdagabbak házai inkább a faluközpontban, míg a szegényeké a falu szélén helyezkedett el. A legpatinásabb gazdaházak a templom és a Visszhang-domb közötti részen épültek. A cselédházak a Belső-tó mellett a majornál voltak. Egy telken gyakran több egyszoba-konyhás zsellérházat is építettek. A számos műemlék jellegű házból ma eredeti állapotban, berendezve látogatható a Pisky sétányon az ú.n. parasztgazda háza, és a halászcéh háza, a Batthyány utca végén a faze-kasház, a többi védett ház ma is lakott vagy egyéb turisztikai célokat szolgál.

3. ÖRÖKSÉGÜNK

1920-as évek értékteremtése

A Fürdőtelepi építkezések a hajóállomás körül az 1920-as évek közepén folytak, így egységes stílusjegyek alapján épült ki a környezet. A Sport szálló készült el először Bierbauer Virgil tervei szerint 1923-ban. A 16 szobás épület fő jellegzetessége a központi kupolás tömb. Az épületet többször átalakították, így a nyugati bejárat fölötti beton előtető is hozzáépítés eredménye. Kotsis István tervei szerint 1925-re készült el a József főherceg nyaralója, majd 1926-1927-ben a Limnológia épületegyüttese. A két épület előtti terület a Balaton feltöltésével keletkezett. A mediterrán hangulatú, historizáló (neoreneszánsz és neobarokk) nyaraló kétemeletes. A vele szomszédos ingatlanon álló intézet historizáló (neoreneszánsz) stílusban épült.

3. ÖRÖKSÉGÜNK

Modern építészet az 1960-as években

Az 1960-as években megindultak a Balaton körüli fejlesztések, s ennek részeként Tihanyban olyan színvonalas pavilonszerű épületek épültek, melyek alkalmassá tették a félszigetet a kiránduló tömegek fogadására. Az épületek jellemzően különleges szerkezeti megoldásokkal épültek, melyeket nemzetközi szinten is méltattak, így a mai napig az 50 évvel ezelőtti építészeti kiváló karakterhordozói.

Ebben az időszakban több új épület épült a hajóállomás környezetében: Hajóállomás és posta (Bérczes István és Szittyá Béla, 1962), ami egy három ponton támaszkodó vasbeton héjából és egy csíkszerű üzletsorból áll; Bisztró és Csemege (Gulyás Zoltán, 1962), melynek átalakítása nem rég fejeződött be; Közúti híd (Lipták László, 1961), ami egy 80 m hosszúságú lemezhid.

Tihany másik fogadókapuja, a rév környezete is új karaktert kapott: Dinaóczki János tervei szerint elkészült a váróterem, illetve a környezetében az étterem és üzletek. A terület az elmúlt évek átépítései és használata miatt elvesztette sajátos arculatát. A révtől nyugatra ekkor alakul ki – a mai napig legnagyobb – üdülőterület, a Club Tihany az egykori Kis Tihany Szállóval (Polónyi László, 1960) és a Tihany Szállóval (Kun Attila, 1963).

3. ÖRÖKSÉGÜNK

TERMÉSZETI ÉRTÉKEINK

Vulkáni maradványok

A Tihanyi-félsziget számos nemzetközi és országos védelmet élvez egyedülálló természeti és táji környezetének köszönhetően. A település területét érinti a Balaton-felvidéki Nemzeti Park országos jelentőségű védett és fokozottan védett területei, Natura 2000 területek, ökológiai hálózat területei, valamint tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek is. A félszigetet 2003 óta Európa Diploma díjas terület.

A Pannon-tenger visszahúzódását követően indult meg a bazaltvulkánosság. Ekkor képződtek a több helyen is látszódó bazalttufa (vegyes vulkáni por és törmelék) rétegek, ezek a település népi lakóházainak sajátos építőanyagául szolgáltak évszázadokon keresztül. Az egykori vulkáni kráter peremének maradványai ma különálló hegyekként látszanak (a Csúcs-hegy, a Nyereg-hegy, az Apáti hegy, a Kiserdő-tető és az Óvár) a vulkán egykori központja, a Külső-tó körül.

Az időjárás pusztításainak köszönhetően változatos formavilágban maradt fent a bazalttufa, melynek egyik példája a Szélmarta sziklák. Geomorfológiai szempontból fontosak továbbá a félsziget nyugati részén található gejzirkúpok, melyek az utóvulkáni működés hatására keletkeztek. A sziklaképződmények a feltörő hévforrások vizéből kicsapódott oldott mészből, kovából, dolomitból alakultak ki.

3. ÖRÖKSÉGÜNK

Bozsai-öböl

A Bozsai-öböl a Balaton egyik utolsó háborítatlan nádassal határolt öblözete, ahol fehér tavirózsa is található. Az öböl parti részén kaszálók, rétek, láp-rétmaradványok találhatók, melyek számos védett növénynek (pl.: mocsári kosbor, keskenylevelű gyapjúsás, szibériai nőszirm) biztosítanak élőhelyet. A nádas állatvilágban is gazdag: költési lehetőséget biztosít nyári ludaknak, barna réti héjának, továbbá a védett vidra is az állatvilágot gazdagítja.

Tihany lefolyástalan tavai

A félsziget beltavai egykori vulkánok krátereiben keletkeztek. A tavakat forrás vagy vízfolyás nem táplálja, így csak a lehulló csapadékmennyiségtől függ a tavak vízmennyisége. A Külső-tó a félsziget egykori vulkánjának fő kráterében keletkezett, fokozottan védett terület, ahol vízi és mocsári élőhelyek találhatók. A tó a rovarvilág (különösen sok, ritka szitakötőfaj), a nagyszámú kételtű és hüllő élőhelye, és így gazdag táplálkozó- és fészkelőhelye is madárvilágnak. A Belső-tó a falu mellett található, s egykor híres volt gazdag növény- és állatvilágáról, ma kedvelt horgászterület.

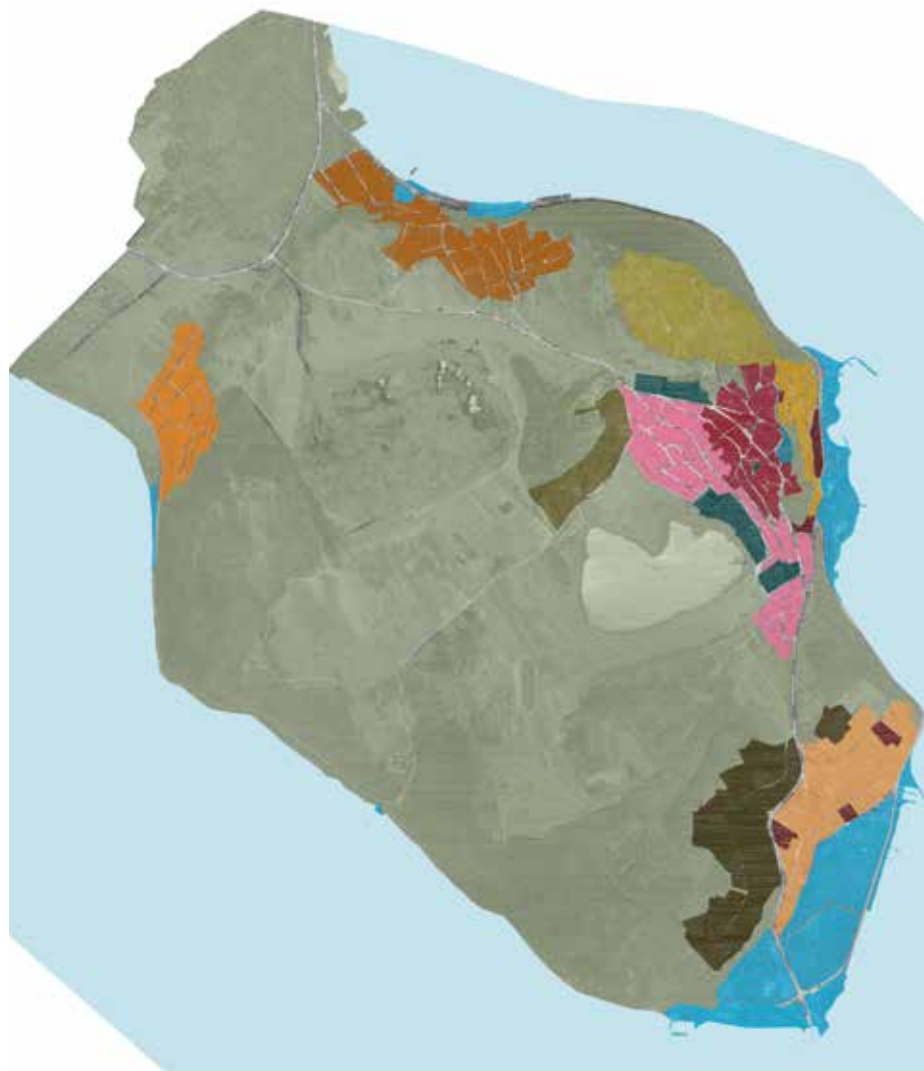
Földvár

A félsziget keleti részén emelkedő Óvár fennsíkján a Balaton-környék egy jelentős kiterjedésű két-teraszos földvár sáncai találhatók a vaskorból.

Egyedi tájértékek

A község közigazgatási területén 33 egyedi tájértéket tartanak nyilván.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK LEHATÁROLÁSA

Tihanyban az arculati jellemzők tekintetében 14 egymástól jól elkülöníthető eltérő karakterű településrész különböztethető meg.

A település ősi magja az **Ósközség**, mely napjainkra az egykori lakóterületből a turizmust is kiszolgáló vegyes területté alakult. Az Ósközséget félkaréjban öleli körül az **Újfalu**, mely az elmúlt 50 évben épült be, magán viselve annak minden építészeti jellemzőjét. Az **Apátság** és a **Különleges területek** egyedi beépítési jellemzőjük, egyedi történeti értékük, egyedi funkciójuk, a jövőbeni arculati formálódásuk miatt kerültek megkülönböztetésre. A négy üdülőterület **Diós-Gödrös**, **Sajkod**, **Kopaszhegy** és **Fürdőtelep** egyedi sajátosságokkal rendelkezik, és a sok közös jellemző mellett számos egyedi jellemző is található területükön, ezért ezeket a területeket településrészenként ismertetjük. A **Társasházak és társasüdülők** a Kopaszhegy és a Váralja hétvégi házas területei közül a beépítés intenzitásával, a telepszerű megjelenéssel tűnnek ki. A **Vízparton** egyedi funkciók, illetve egyedi megjelenésű épületek találhatók. A három megmaradt szőlőterület **Óvár**, **Kiserdő** és **Cserhegy** önálló területekként kerülnek ismertetésre. A település legnagyobb területe a **Védett táji területek**.

- Ósközség
- Újfalu
- Apátság
- Különleges területek
- Diós-Gödrös
- Sajkod
- Kopaszhegy
- Fürdőtelep
- Társasházak és társasüdülők
- Vízpart
- Óvár
- Kiserdő
- Cserhegy
- Védett táji területek

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK LEHATÁROLÁSA

Az eltérő karakterű településrészek esetében a beépítés léptéke, a telekstruktúra, és az épületek elrendezése is eltérő, amellet, hogy a jellemző épületformák tömege is más-más képet mutat. Míg az Ősközségben a halmazos településszerkezet, oldalhatáron álló beépítés, az Újfaluban a szabályosabb telekosztás a jellemző. Az egyes hétvégiházak üdülőterületek telekstruktúrája és szabadonálló beépítése hasonló, a falu egyéb üdülő, különleges és vízparti területei és az Apátság azonban egymástól is nagyon különböző beépítési formákat mutatnak. A szőlőhegyek szintvonalon futó úthálózata, és lazán elszórt présházai jól elkülöníthetőek a többi terület beépítési szövetétől.

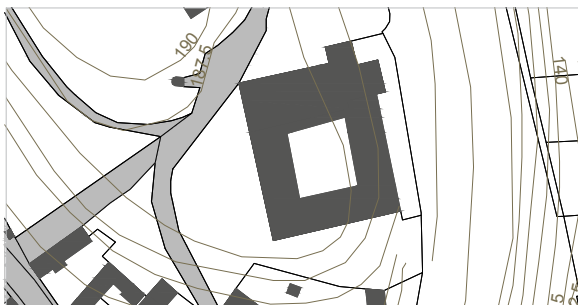
Ősközség

Újfalú

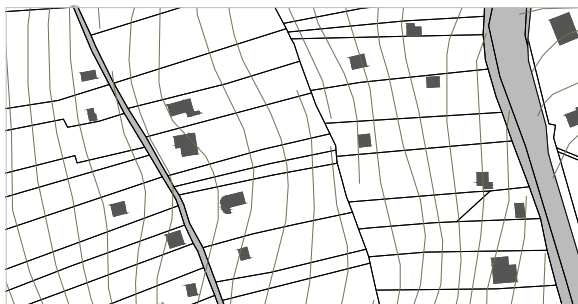
Apátság

Fürdőtelep

Szőlőhegy

Sajkod

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRSZÉK LEHATÁROLÁSA

ÖSKÖZSÉG

Ösközség

Az Ösközségben - az egykori halmazos település nyomaként - szabálytalan vonalvezetésű utchálózatot találunk, szabálytalan alakú és méretű telkekkel. Az ösközség „skanzenként” jól megőrizte a népi építészet jellegzetes beépítéseit. A település domborzati adottságainak megfelelően számos zugban és közben épültek be a foghíjak. Tihanyban hagyományosan odalhatáron álló házakat építettek keskeny telkeken. A lakóházak a korábban kialakult és beépült településközpontban jellemzően földszintesek, azonban a jelen kor igényeinek megfelelően - több népi építészeti műemlékházban is - beépítették a tetőteret. Tihanyban sajátos helyi építészeti stílus alakult ki az elmúlt századokban: bazalttufából épült, vakolatlan vagy csak az ablak körül vakolt és meszelt - falú oromfalas, nádtetős házak, és a házakat körülölelő kőkerítések együttese található meg napjainkban is.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRSZÉK LEHATÁROLÁSA

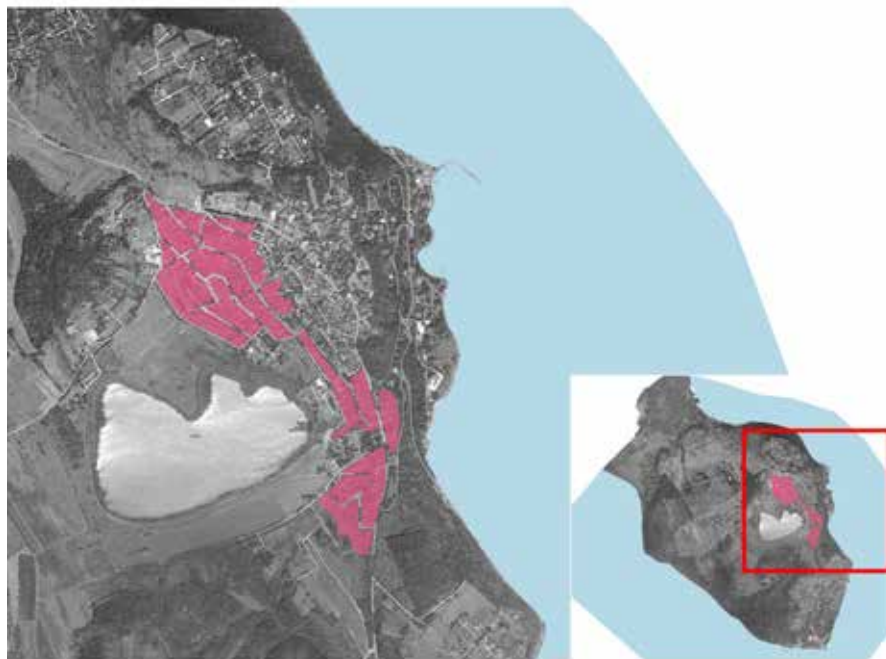
ÖSKÖZSÉG

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRSZÉK LEHATÁROLÁSA

Újfalu

ÚJFALU

Az Újfalu a falu Ósközségen kívüli lakóterülete, ahol az újabb építésű lakóépületek helyezkednek el. Az utcák vonalvezetése illeszkedik a település morfológiai adottságaihoz, azonban az újonnan felparcellázott részekben szabályos építési telkek alakultak ki. E területeken a népi építészeti hagyományoktól eltérő beépítéseket találunk: nagyobb az épületek tömege, általában földszintesek, vagy tetőtérbeépítések, de akad közöttük két szintes épület is. A tetőforma jellemzően oromfalas, utcára merőleges gerincű tető, de utcával párhuzamos gerincű és sátoztetős épület is megtalálható. A hetvenes évek lakóházainak sajátossága a tihanyi kő burkolat.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK LEHATÁROLÁSA

Apátság

Az Apátság épületegyüttese ugyan a településhez viszonyítva nagyon kis területen található, azonban mint sajátos karakterhordozó terület külön lehatárolásra kerül. Az apátsági templom és a kolostor épülete a barokk építészet jegyeit hordozza. Az Apátsághoz funkcióban kapcsolódó, elmúlt időkben létesült épületek megfelelően kiegészítik a barokk épületegyüttest, mint a Czigány Tamás által tervezett apátsági látogatóközpont (Porta Pacis) vagy a Rege udvar az Apátság alatt.

APÁTSÁG

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRSZÉK LEHATÁROLÁSA

Különleges területek

Tihany belterületén található, egyedi jellegzetességű területek tartoznak a lehatárolt területbe, melyek jelentősen eltérnek az Ósközség és a környező lakóterületektől megjelenésben, használatban, de jelentősen különböznek egymástól is. A különleges területek közé tartozik az egykori magtár épülete, ami az Ósközség szívében magasodik a környező lakóterületek fölé. A település kapujában található sportpálya és temető területét a nagy zöldfelületi jelleg emeli ki a környezetéből. A Belső-tó partján több egyedi terület is található: a volt apátsági major, mint művésztelep, a szabadtéri színpad, a nemzeti park látogatóközpontja és az iskola épülete.

KÜLÖNLEGES
TERÜLETEK

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK LEHATÁROLÁSA

Diós, Gödrös

Diós és Gödrös üdülőterületek a település északkeleti kapujában találhatók, melyek fejlődése a 20. század elején kezdődött meg. A két egymáshoz kapcsolódó terület a 71. sz. főút és az óvári sánc közötti részen helyezkedik el. Diós jó közlekedési kapcsolatokkal bír a Balaton-part és a főutak irányába, Gödrös megközelítése leginkább Dióson keresztül megoldott.

Az üdülőterületen az épületek szabadonálló módon kerültek elhelyezésre. Az épületállomány nagyon vegyes képet mutat, az eltérő korokban épült épületek magukon viselik adott kor építészeti elemeit. Az egyes épületek hasonló tömegének és a beállt növényzetnek köszönhetően a terület mégis viszonylag egységesnek tűnik.

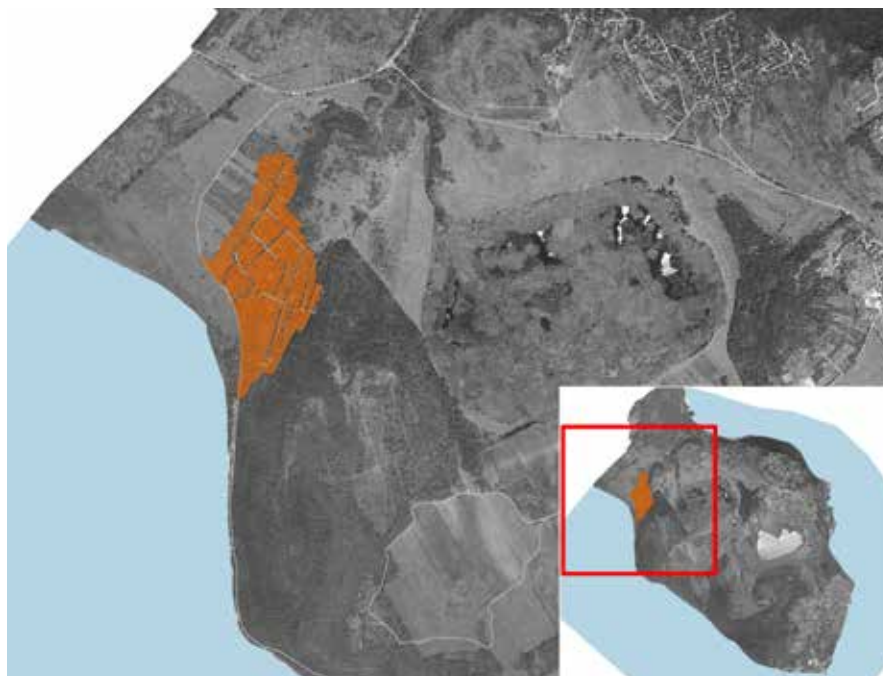

DIÓS, GÖDRÖS

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRSZÉK LEHATÁROLÁSA

Sajkod

A 20. század első felében indult meg a Sajkod üdülőterület fejlődése a félsziget nyugati részén, az Apáti-tető déli-délnyugati lejtőjén, a Bozsai-öbölben. A településrészt csupán egyetlen bekötőút kapcsolja be a közlekedési hálózatba, így „zsáktelepülés” résznek tekinthető. Sajkodon az üdülő területhasználat szinte kizárólagos. A telep viszonylag egységes képet mutat: jellemzően földszintes vagy tetőtér beépítéses üdülőépületek találhatók itt, melyek megbújnak az egykor felparcellázott erdőterület ősfái között. A viszonylag kis terület a környező természetvédelmi területek közelsége és egyedi hangulatának köszönhetően mára szinte teljesen beépült.

SAJKOD

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK LEHATÁROLÁSA

Kopaszhegy

A település déli részén, a Kenderföldektől északra található a Kopaszhegy, illetve a hegy alsó harmadában a Halász utca mentén a Halásztelep üdülőterületen. A Kopaszhegy déli és keleti – csodálatos balatoni kilátással bíró – oldalain a korábbi szőlőhegyi funkciót majdnem teljes egészében átvette az üdülőfunkció. A területet a Szántódi révet és az Ősközséget összekötő Kossuth Lajos utcáról nyíló, a szintvonalon futó zsákutcák tárják fel. A Halásztelep üdülő funkciójú kialakítása már a 20. század elején megkezdődött, míg a hegy magasabb részeinek a beépítése az 1960-as években indult meg. A házak a meredekebb területrészekben a szintvonalra merőlegesen állnak, azonban a kisebb lejtésű területeken már befordulnak, utcával párhuzamosan állnak. Az üdülők telepítését jellemzően a kilátás határozza meg, így a lejtő felőli telken kis előkerttel, míg az emelkedő felőli oldalon jellemzően nagy előkerttel állnak a házak, melyekre a földszintes vagy tetőtérbeépítés jellemző.

KOPASZHEGY

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK LEHATÁROLÁSA

Fürdőtelep

Az 1920-as években épült be a Fürdőtelep. A Váralja utca és a Garay János utcák által feltárt domboldalon a Balatonra nyíló telkeken, nagy szintkülönbséggel bíró területen üdülők és lakóépületek találhatók. E terület rész jelenkorra szinte teljesen beépült. A területen az épületek változatos formavilágát mutatnak az a 1920-as évektől a 2000-es évekig terjedő időszakból. A korabeli villák illetve épületek egyszerűek, visszafogottak, szép és arányos részletekkel rendelkeznek, melyek kiválóan beágyazódnak az egykori beerdősült hegyoldalba, az újabb építésű épületek azonban már kevésbé visszafogottak, de találunk jó példákat is.

FÜRDŐTELEP

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK LEHATÁROLÁSA

Társasházak, társasüdülők

Kopaszhegy és a Váralja területeken mozaikosan található olyan üdülőházas vagy hétvégiházas területek, melyek a beépítés intenzitásával, nagyobb épületmagassággal, a telepszerű megjelenéssel tűnnek ki a hétvégiházas területek közül.

A Fürdőtelep villaépületeihez képest nagyobb tömeget jelentenek a Limnológiai szemben található kétszintes társasházak. Társas üdülők is jól elválnak a Kopaszhegyen a környező hétvégi háztól, hiszen ezek az üdülőépületek, épületszortok magasabbak és nagyobb alapterületűek.

TÁRSASHÁZAK ÉS
TÁRSASÜDÜLŐK

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK LEHATÁROLÁSA

Vízpart

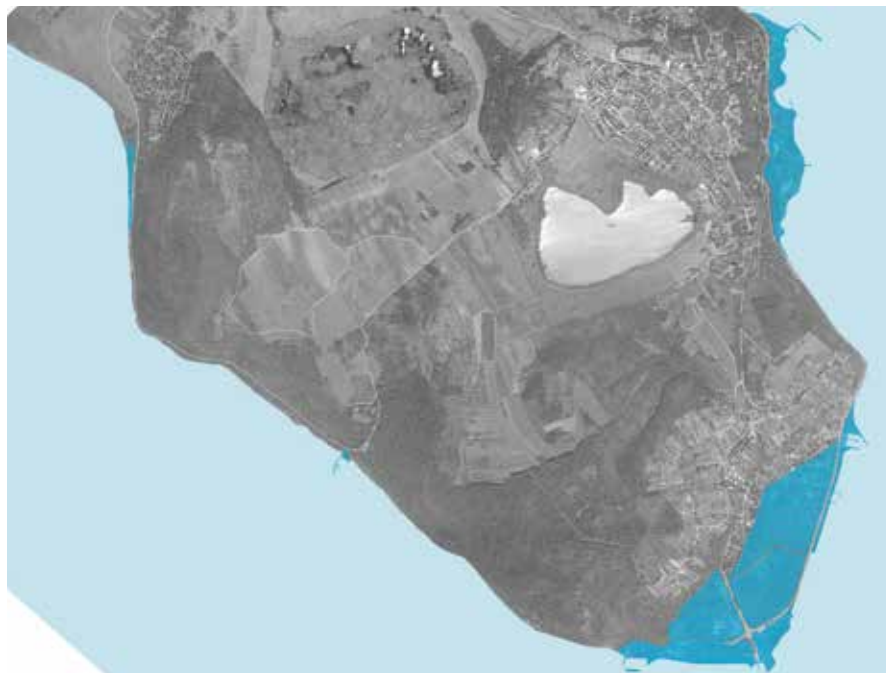
Tihany rendelkezik az egyik leghosszabb vízparttal a Balaton partján, melyből hosszú szakaszokon a mai napig a természetes vagy természetközeli partjelleg dominál. Tihany vízpartja is hordozza a Balaton-parti települések sajátos építészeti jegyeit is, ahol nem csak a településről, hanem a víz felől feltáruló látvány is fontos.

A félsziget csúcsa, a rév környezete, az átmenő forgalom miatt az egyik legismertebb vízparti területe Tihanynak, melyhez nagy zöldterület kapcsolódik. Turisztikai szempontból a Hajóállomás környezete szintén fontos eleme a vízpartnak a Fürdőtelep alatt, ahol a hajóállomáshoz kapcsolódó funkciók mellett strand, a Magyar Tudományos Akadémia egyik intézményterülete és üdülőterület is található.

A révtől nyugatra a félsziget legnagyobb szálloda komplexuma, a Club Tihany és egy kikötő található. A Halász utca közelében, illetve Diós alatt kikötő, strand és szálloda kapcsolódik a parthoz. A vízparton több strand is található a fentiek mellett: a hajóállomásnál, Somoson, Gödrösön, Sajkodon, a Halász utcánál. Egyéb sport- és vitorlaskikötő a vízparton Gödrösnél, illetve Sajkodtól délre a Tihanyi Hajós Egylet kikötője a Kopaszhegy alatt helyezkedik el. A csónakkikötők jellemzően a nádasban kerültek kialakításra.

A vízpart az egyik legérzékenyebb településrésze Tihanynak, ahol számos fejlesztés várat magára, de nagyon jó példa a többi terület előtt a hajóállomás és környezetének a megújulása. A révtől északra, a parti úttól keletre fekszik Tihany utolsó nagy potenciális fejlesztési területe, a Kenderföldek.

VÍZPART

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRSZÉK LEHATÁROLÁSA

VÍZPART

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK LEHATÁROLÁSA

Óvár

Tihany belterületéhez északon kapcsolódik Óvár. A terület megközelítése az Ősközség felől biztosított: Felső- és Középső-Óvár az Attila-domb nyugati oldaláról, míg Alsó-Óvár a Visszhang-domb irányából. Az utak a szintvonalakkal jobbra párhuzamosan futnak zsákutcaként, nincs összeköttetésük, még gyalogosan sem. A terület az elmúlt évtizedekben teljesen átalakult. A jó megközelítésnek és a páratlan panorámának köszönhetően a szőlőhegyi préházak léptékét jóval meghaladó villák épültek. A jogszabályi kereteket betartó pince vagy préház szinte alig akad.

A tájat évszázadokon át meghatározó szőlő vagy gyümölcs terület ma már csak viszonylag kis területen, mozaikosan található meg. A területen valamennyire egységességet jelentenek a nád fedésű kőépületek, melyekhez helyenként földdel borított boltpince tapad, de a területen a klasszikus szőlőhegyi milliő már csak nyomokban található.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRSZÉK LEHATÁROLÁSA

Kiserdő-telep

Tihany lakóterületeitől nyugat-délnyugat irányban helyezkedik el a Kiserdő-telep. A hegy déli lejtőjén kialakult kertgazdasági terület őrzi legjobban a szőlő-hegyi táj karakterét a megművelt szőlőterületekkel, a hozzákapcsolódó földdel borított boltpincékkel. A terület északi részén – a belterület közelében – már megindult a lakó funkciójú „présházak” építése. A lakó funkciót is tartalmazó gazdasági épületek léptéke (tömege, szélessége és magassága) sajnos inkább a környező lakóépületekhez illeszkedik, és felborítja a szőlőhegy kialakult karakterét.

KISERDŐ-TELEP

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK LEHATÁROLÁSA

Cserhegy

A félsziget déli részén található Tihany legnagyobb, művelt szőlőhegyi területe. A terület már évszázadok óta szőlőműveléssel hasznosítják. A korábbi pincék és préházak mellett mára megjelentek az üdülő funkciójú ingatlanok is. Cserhegy területén – Óvárral ellentétben – a telekhasználat csak kis mértékben alakult át. Legfeljebb az üdülő funkciójú épületek közvetlen környezetében található kis méretű díszkert, a telkeken azonban továbbra is a szőlő, esetleg a gyümölcs művelés a domináns. Az épületek léptéke is jól alkalmazkodik a szőlőhegyi tájhoz: az épületek ormfala merőlegesen helyezkedik el a lejtésirányra, s nyeregtető fedí általában. Az építmények magassága az alapincézettségétől, illetve a tetőtér beépítéstől függ.

CSERHEGY

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRSZESZK LEHATÁROLÁSA

Védett táji területek

Tihany beépített területeit a külterület veszi körül, amelyre a változatos domborzati viszonyok mellett a sokszínű tájhasználat a jellemző. Erdők, szántók, gyepek, szőlőültetvények, vizes élőhelyek egyaránt megtalálhatók természetközeli állapotban itt. A természeti védettségnek köszönhetően a területet sikerült megőrizni, csak néhol bukkan elő egy-egy gazdálkodáshoz, vagy természetvédelmi értékek bemutatásához kapcsolódó építmény. A területen nem jellemző a beépítés, csak a szőlőhegy egy részén tűnik elő egy-egy földdel borított borpince, s a tájba elbújva egy-egy épület.

VÉDETT
TÁJI TERÜLETEK

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK LEHATÁROLÁSA

Védett táji területek

VÉDETT
TÁJI TERÜLETEK

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

Tihany építészeti környezete páratlan érték.

Az egyes területrészek karakterükben eltérnek egymástól, viszont több azonos pont is megfigyelhető.

Mitől lesz hát tihanyi egy épület? Számos olyan építészeti javaslat adható, amely a település egészére érvényes. Éppen ezért általános szintű ajánlásokat is megfogalmazunk, melyet minden Tihanyban építkezőnek javasolt figyelembe venni.

10 JÓ TANÁCS TIHANYBAN ÉPÍTKEZŐKNEK

1. Tihany természeti környezete érték, Te is ezért választottad. Amikor itt építkezel, úgy gondolkodj, hogy azok az értékek, amelyekért idejöttél, itt laksz, megmaradjanak!
2. Gondold végig, mit szeretnél építeni, és olyan helyet keress, ahol azt megvalósíthatod!
3. Tihany táji környezete egyedülálló, ha itt építkezel, nem elég, ha szép lesz az épület, ügyelj arra is, hogy az valóban illeszkedjék a környezethez!
4. Ha építkezel, épületedet úgy helyezd el, hogy a kert eredeti növényzete, az ősfák minél inkább megmaradjanak, így lehetőséged lesz, hogy a környező természethez kapcsolódj!
5. Ha régi lakóházat, nyaralóházat, présházat, pincét újítasz fel, őrizd meg annak értékét!
6. Törekedj egyszerű, tiszta formákra, a természetes anyagok használatára, kerülj a túldíszítettséget, a fölösleges építészeti elemeket!
7. Mielőtt a tervezési programot összeállítod, ellenőrizd, hogy valóban szükséged van-e minden helyiségre! Legyél mértéktartó! Nem az épület mérete a legnagyobb érték. Ha kisebb a házad, több hely marad a kertnek, a természetnek!
8. Használd a település tradicionális építőanyagait (kő nád), de ne felejtse, ha csak ezeket használod, attól még épületed nem lesz tihanyi!
9. Sétálj a településen, figyeld meg, melyik épület tetszik, s olyan építészti válassz, aki képes a helyi sajátosságok megismerésére és alkalmazni is tudja azt!
10. Mielőtt álmaidat konkrét formába öntenéd, tanulmányozd a szigorú szabályozási környezetet, hogy elképzeléseid megvalósíthatóak legyenek!

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

Telepítés

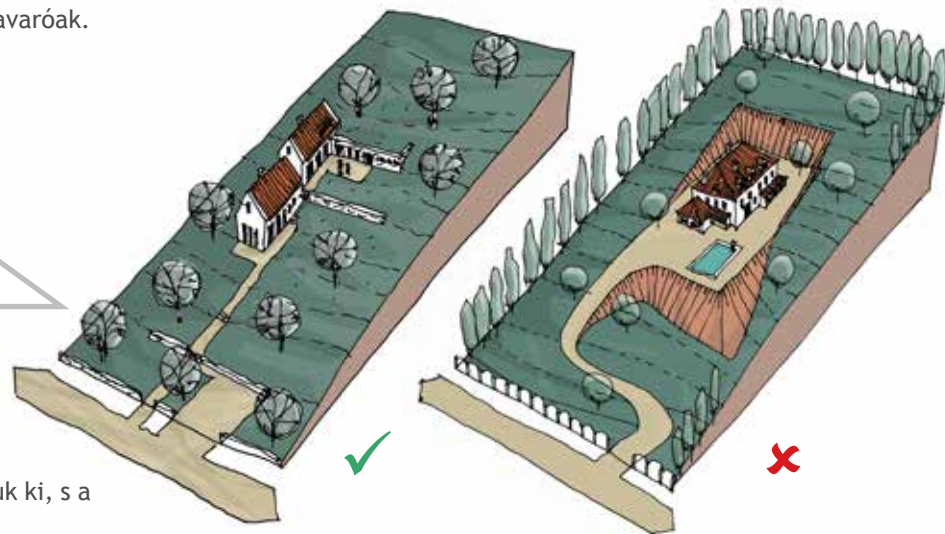
Az egyedi táji környezet, a változatos domborzat, a meredek lejtésű telkek vonzóak az ide költözni vágyók számára. A legfontosabb szempont, hogy az új épület illeszkedjen a tájhoz, a természeti környezethez.

Tájba illő
épületet
építsünk!

Tihany területének jelentős része meredek lejtésű. Ne felejtsük, a házunkat illesszük a terepre és ne a terepet igazítsuk a házhoz! Ügyeljünk arra, hogy a tereprendezést a minimális méretűre korlátozzuk! Ha a telkek mérete, vagy lejtése nem teszi lehetővé a tereprendezés nélküli építkezést, akkor kövessük a földegyenleg elvét, azaz a kiemelt és a visszatöltött föld mennyisége azonos legyen. Ebben az esetben is fontos, hogy az épület méretének tervezésekor mértéktartóak legyünk, hogy a bevágások, feltöltések ne legyenek zavaróak. Szükség esetén lépcsőzzük a terepet és az épületet is.

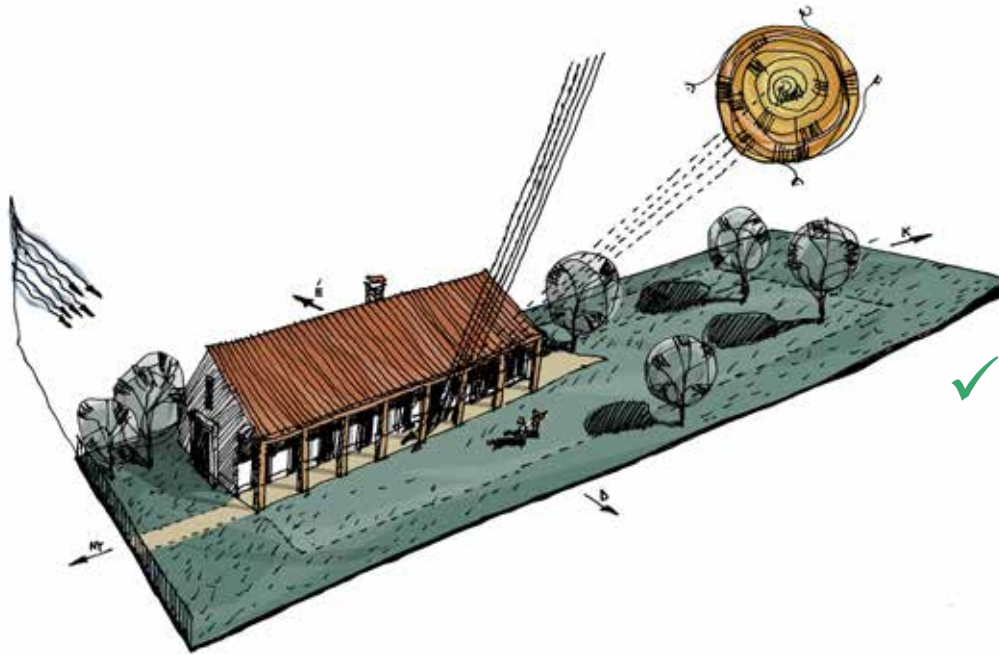
Lejtős terepen az
épületünket a terepre
illesszük, nagyon
meredek telkek esetében
lépcsőzzük!

Kerüljük az indokolatlan
feltöltést, vagy
bevágást!

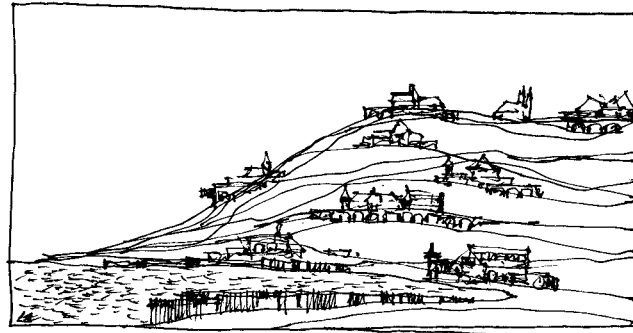
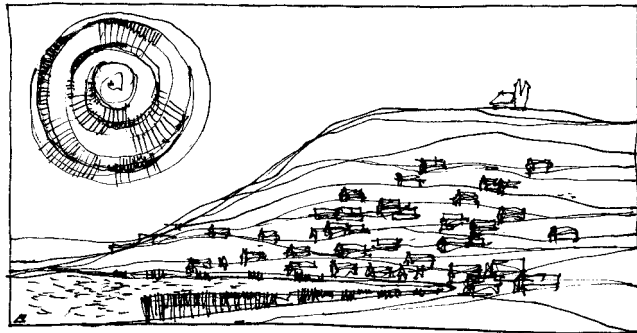
Kisebbsé lesz az épületünk tömege, ha a terepadottságokat jól használjuk ki, s a tervezett funkció egy részét térszint alá süllyesztjük.

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

Épületünk elhelyezésénél a tájjal, a környezettel való harmónia megteremtése elsődleges cél. E mellett figyeljünk épületünk telken való elhelyezésére, a benapozásra és a szélirányra.

Figyeljünk az épületünk tájolására!

Kilátás, rálátás

Tihany telkeinek többsége kilátással rendelkezik a Balatonra, a Belső-tóra, vagy más településrészekre. Azonban ne felejtsük, ha mi látni akarunk, akkor mi is látszunk. Épületünket úgy telepítsük, hogy legmagasabb pontja sem emelkedjen a környező terep fölé.

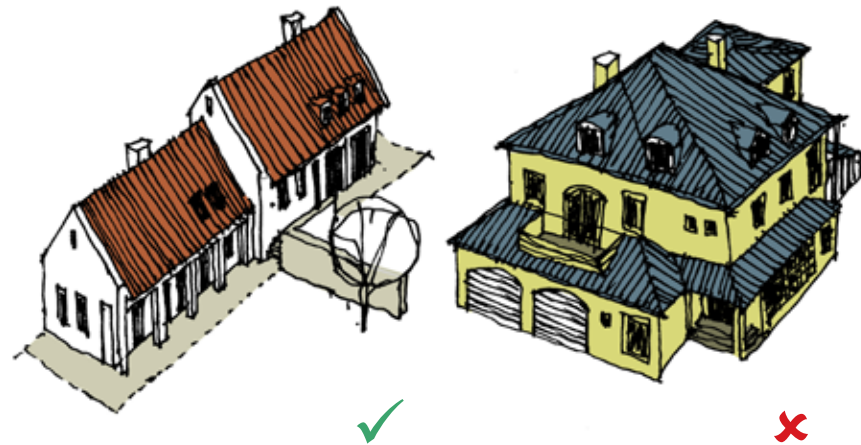
Figyeljünk a lakóházunk, nyaralónk más településrésztől feltároló látványára!

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

Általános építészeti szempontok

Az építkezés során a mértéktartás és az igényesség domináljon! Építsünk egyedit, de azt ne a nagy tömeggel érvük el. Használjunk természetes anyagokat! Törekedjünk az egyszerű, tiszta formák alkalmazására! Kerüljük a túlbonyolított tömegeket, szerkezetet!

Kerüljük a túlbonyolított tömegeket, szerkezetet!

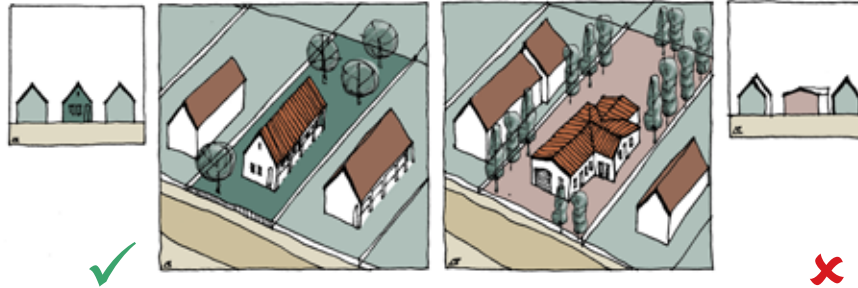
Kerüljük a nagy doboz jellegű épületeket, a nagy tömegeket. Szükség esetén tagoljuk az épületeket.

Gerendaházat, rönkházat ne építsünk, nem illik a tájba.

Kerüljük a nagy tömegeket!

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

Tető

Tihanyban általában a magastetős épületek jellemzőek. Új épület építésekor a környezethez illeszkedő tetőformát és tetőhajlásszöget válasszunk, az utcában jellemző gerincirányt alkalmazzunk.

Felújításnál őrizzük meg az eredeti magastetős épület tetőformáját. Több egységre tagolt épület egyes részeinek tetőhajlásszöge legyen azonos.

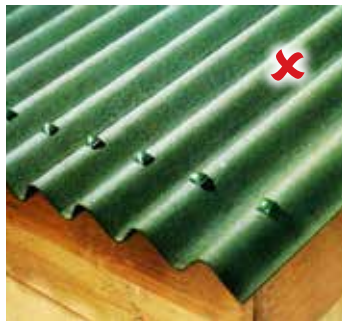
Új épület építésekor a környezethez illeszkedő tetőformát és tetőhajlásszöget válasszunk!

Tetőhéjalásunk természetes anyag legyen, ne alkalmazzunk műanyag hullámlemez, alumínium trapézlemez, mesterséges pala, bitumenes zsindely, hullámpala fedést, ipari jellegű előregyártott fémlemez fedő rendszert.

Új épületnél a nádfedést, csak akkor alkalmazzuk, ha azt tényleg harmóniába tud kerülni az épület egészével, és környezetével is egységet alkot.

Tetőhéjalásunk természetes anyag legyen!

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

Tető – Nádtető

A nád Magyarország megannyi vízparti településének, így Tihanynak is az egyik tradicionális építőanyaga. A széleskörű felhasználású nád egykor a legelterjedtebb tetőfedő anyag volt, melynek több oka is van. Olcsó és könnyen beszerezhető volt, a vizes területek közelében évről évre megújult. Megfelelő vastagságban kialakítva remek vízzáró és hőszigetelő tulajdonsággal rendelkezett. A nád vágásának és szárításának módszere rokon a többi mezőgazdasági aratótechnikával, valamint a tetőben keletkezett károsodások házilag is javíthatóak voltak. Könnyű tömegének köszönhetően az épületeknek nem kellett erős fedélszékkal rendelkezniük.

Amit a nádfedésről tudni érdemes:

- A nád természetes, környezetbarát anyag,
- Nádtetőkészülhet lécezett faszerkezetre és préselt farostlemezborításra. Lezárása: hagyományos magyar típusú nádfonat.
- Vastagsága igény szerint készíthető, az általános vastagság az eresznél 30 centiméter.
- A hagyományos magyar típusú nádfonatot hat-tíz évente érdemes lecserélni, a tetőfelület tömörítését pedig tíz-tizenöt évente ajánlott elvégezni.
- A náddal fedhető tető formavilága gazdag, bonyolult: modern ablakok, élek, hajlatok, kontyok; a fantáziának ma már semmi nem szab határt.
- Jó hőszigetelő, energiatakarékos szerkezet,
- Az újabb eljárások és vegyi kezelések folytán egyszerűsödtek a korábban és ma is házilagosan elvégezhető éves karbantartó munkák.

A tartós nádtető titka

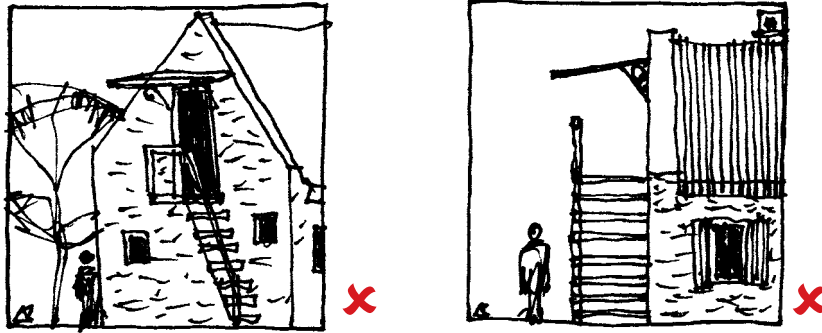
- Készüljön minél meredekebb tető, de ne legyen 45 foknál meredekebb!
- Válasszunk megfelelő nádzót!
- Jó minőségű nádat használjunk!
- Kicsi hibát is gyorsan javíttassunk ki!
- A mohát időnként távolítsuk el. A tetőt érje minél kevesebb árnyék, és lehetőség szerint sok szél.
- Ne ültessünk a ház mellé dús lombú fát!

A nádtetőket őrizzük meg!

Új épületnél a nádfedést csak akkor alkalmazzuk, ha azt tényleg harmóniába tud kerülni az épület egészével!

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

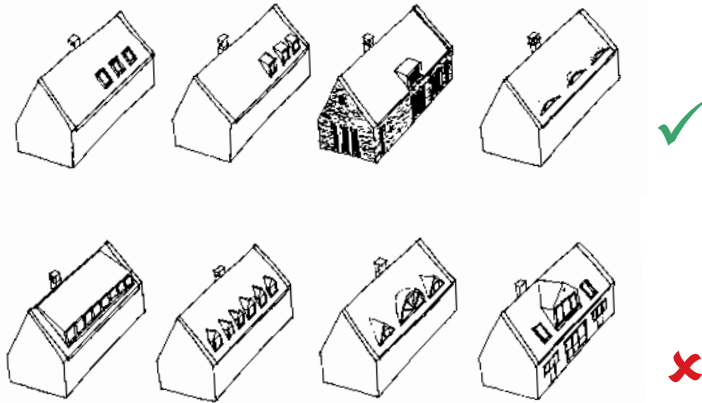

Tetőtér beépítés

Tihanyban az újabb építésű nyaralók és lakóházak legtöbbször tetőtérbeépítésűek. Az Ósközségben, és a nyaralóterületeken is számos épület bővítése történik utólagos tetőtérbeépítéssel.

Az utólagos tetőtérbeépítés esetén a megközelítést épületen belül oldjuk meg. Ne építsünk külső szabadonálló, épülettömegtől független lépcsőt.

Ne építsünk külső szabadonálló, épülettömegtől független lépcsőt!

Tetőablak formája és mérete legyen mértéktartó, kerüljük a tető nagy szélességben történő felszakítását, a bonyolult, összetett kiemeléseket, egy épületen különböző formájú ablakok alkalmazását.

Tetőablaknál az épület építészeti stílusához illeszkedő síkban fekvő ablak, a négyszögletes kiemelés, vagy a harcsaszáj forma támogatható.

Tetőablak legyen harcsaszáj, síkban fekvő ablak, vagy négyszögletes kiemelés!

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

Homlokzatképzés

Tihanyban jellemző a vakolt felület és a kő burkolatú homlokzat. A tihanyi kőbányából kikerülő bazalttufa évszázadokon keresztül szolgált építőanyagként, homlokzatburkolatként, s bazalttufát használtak támfalak, kerítések építéséhez és számos egyéb területen is. A tihanyi kőbánya a 70-es években bezárt.

Annak, aki tihanyi jellegű kővel szeretné burkolni épületét tihanyi bontott követ, vagy a tihanyi kőhöz hasonló színvilágú bazalttufát kell vásárolnia valamely környékbeli bányából.

Nagyon fontos, hogy a jövőben se használjunk más követ építkezésünk során. A tihanyi bányából kikerülő bazalttufa, vagy ahhoz hasonló színvilágú bazaltkő a különböző korokban épült épületek esetén is egységesség érzetét kelti.

Amit a bazalttufáról tudni érdemes:

A bazalttufa sötétszürke, szürke, sötétbarna vagy lilásszürke színű. A tufa nagy pórus tartalmú. Pórusos szerkezetének köszönhetően könnyen megmunkálható és jó hőszigetelő tulajdonsággal rendelkezik.

A tihanyi kőhöz hasonló színvilágú bazalttufát bányászó bányák:

- Egyházakesző IV (Egyházakeszői Kőbánya)
- Gérce III bazalttufa bánya

A területen nincs hagyománya a nagy faburkolatú felületek alkalmazásának, kerüljük a jövőben is. Kerüljük a csempe jellegű burkolatokat, akkor se alkalmazzuk, ha azok természetes kő anyagúak!

Homlokzatburkolatként alkalmazzunk nagy vakolt felületet és tihanyi követ!

Kerüljük a csempe jellegű burkolatokat és a fa burkolat alkalmazását!

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

Terméskő alkalmazása

A kő az egyik legrégebbi építőanyag. Nagy szilárdsága, tartóssága, esztétikus felületi megjelenése miatt felhasználása széles körű lehet.

A kőfalak építésének alapvető szabályai:

- a kövek a falazatban a terhelés irányára merőlegesen helyezkedjenek el (a vertikális elemek kerülendők)
- a falsarkokon, falvégeken célszerű a nagyobb méretű kövek alkalmazása
- a különböző sorok kövei közötti átfedés ajánlott minimális átfedése 10 cm
- a hézagokat a falazóhabarcs folytonosan töltsse ki
- helyenként a falazat teljes falszélességét átfogó bekötő kövek helyezendők el
- 1,0-1,5 m magasságonként sorkiegyenlítő réteget célszerű készíteni

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

Ajtók, ablakok

Az épületek megjelenését, hangulatát a nyílászárók nagyban befolyásolják. Tihanyban jellemző a fa szerkezetű ablakok alkalmazása.

Ajtók, ablakok használata esetén is törekedjünk a minőségi anyaghasználatra, a tradicionális formák és ablakosztás alkalmazására. Ne alkalmazzunk műanyag nyílászárókat!

Törekedjünk a minőségi anyaghasználatra. Ne alkalmazzunk műanyag nyílászárókat!

Részletek

A lényeg a részletekben lakozik. Az egykori tihanyi lakóházaknak minden részlete gondosan kimunkált, és harmonikus egységet alkot az épület egészével. Új épület építése esetén is figyeljünk a részletekre, a jó arányban elhelyezett nyílászárókra. Ha elkötelezzük magunkat egy stílus mellett, vigyük végig a ház minden elemén! Előtető, még ha utólag is építjük, akkor is illeszkedjen a főépülethez!

Kerüljük a harsány színeket!

Figyeljünk a részletekre, az egyes részek harmóniájára!

Színek

A tihanyi népi lakóházak fehérek, a későbbi korokban épült lakóépületek és nyaralók is visszafogott színezésűek. Új épületünk ne a színével tűnjön ki. Kerüljük a harsány színeket. Vakolt felületeknél csak a fehér, szürkével tört fehér, világos okker árnyalatait, természetes építőanyagok esetén azok természetes színeit alkalmazzuk.

Faszerkezetek esetén természetes színekhez illeszkedő pácolt felület színeket alkalmazhatók.

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

Kerítés

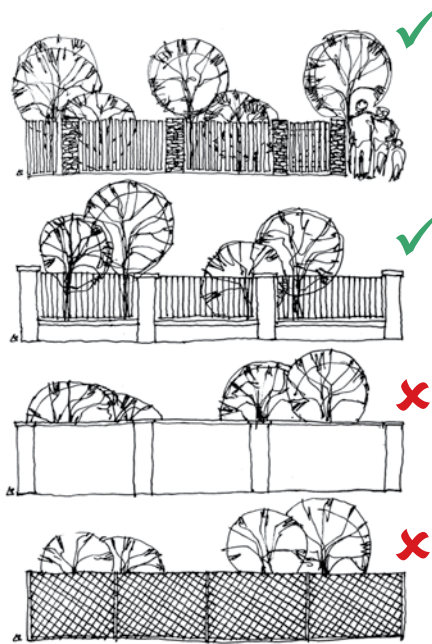
A kerítés nagyon fontos része a háznak, mégis sokszor méltatlanul kevés figyelmet fordítunk rá. Ha építkezünk, a házunkkal együtt a kerítést is körültekintően tervezzük meg. Áttört, növényzettel kombinált kerítés természetes utcaképet teremt, és a kert intimitását is biztosítja.

- A kerítés anyagválasztásánál részesítsük előnyben az élősövényt, a növényzettel kombinált drótfonatos kerítést, vagy a természetes anyagokat.
- A kerítés magassága ne legyen több 1,5 m-nél.
- Ne legyen nád vagy zöld háló takarás a drótkerítésen, még ideiglenesen sem.
- A kerítés anyaga, megjelenése, színe legyen összhangban az épülettel.
- Lejtős terepen a kerítést lépcsőzzük. A lépcsőzött kerítés esztétikus, ha ritmusa van. Az Ősközség hagyományos falazott kerítéseit őrizzük meg! Védett táji területen nincs hagyománya a kerítés építésnek.

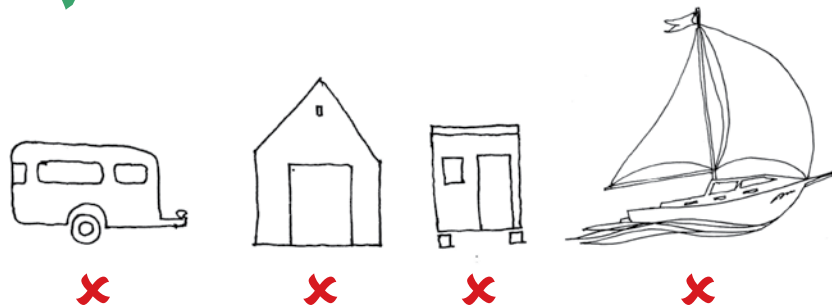
A kerítés legyen természetes anyagú, áttört, növényzettel kombinált!

Meredek telek esetében az utca felé hagyománya van a támfalépítésnek, melynek anyaga természetes, helyi kő legyen. A támfalat növényzettel futtassuk be, mely az utca felé is megjelenik! Támfal tetejére ne építsünk tömör mellvédet!

Támfal anyaga természetes kő legyen, tetejére ne építsünk tömör mellvédet, futtassuk be növényzettel!

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

Egyéb

A közterületeken új elektromos és távközlési vezetékek légvezetékek helyett földkábelrel alkalmazzunk, de ha az utcában légvezeték van, bekötéseket akkor is földkábelrel építsük. Így a későbbiekben a légvezetékek földkábelre történő cseréje egyszerűbb, és telken belül nem jár építési tevékenységgel.

Lakóépületünk közmű-bekötését földkábelrel építsük!

Az épületek energiaháztartását természetes módon szabályozzuk a telepítés, tájolás, benapozás, környező növényzet gondos megtervezésével! Kerüljük a mesterséges berendezések telepítését! Amennyiben ezek mégis szükségesek, azokat növényzettel takartan, vagy az épület alárendelt homlokzatán rejtetten helyezjük el.

Az épületek közterület felől látható homlokzatára ne szereljünk parapetkonvektor kivezetését, szerelt kéményt, parabolaantennát, légkondicionáló berendezés kültéri egységét, napelemet, napkollektort, egyéb gépészeti elemeket. Ezek az elemek még a legszebb házat is elcsúfítják.

Az épületek közterület felőli homlokzatára ne szereljünk gépészeti elemeket!

Lakókocsit, mobilházat, lakókonténert, hajót ne helyezünk el, ne tároljunk a telkünkön!

A telkünkön ideiglenesen elhelyezett építmények, műtárgyak zavaróak!

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

Kertek

A sikeres, egészséges növényeket nevelő kertész, a kert növényeinek kiválasztásakor három tényezőt nem hagyhat figyelmen kívül: a talaj, az éghajlat és a kert kitettsége. A saját telkünkön túltekintve nem lehet elégszer hangsúlyozni a tájjal való kapcsolat fontosságát, melynek csak egyik aspektusa a tájba illeszkedő ház építése, ugyanilyen fontos a kert kialakítása is.

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

Hogyan alakítsuk kertünket?

- Az épület a kert és a táj része, így ne csak az épület megtervezésére és kivitelezésére szánjunk időt, hanem a kertet is tervezzük meg.
- Kerüljük az özönnövényeket, az ún. invazív fajokat, melyek nem csak a saját kertünk felett hatalmasodhatnak el, de veszélyeztethetik a környező természetvédelmi területek élővilágát is.
- Olyan kertet tervezzünk, amely élővilágot vonz, így növelve a környezetünkben élő fajok életterét.
- Betegségeknek ellenálló növényfajtákat válasszunk, mert a permetezőszerek veszélyeztethetik a környező élővilágot.
- Kertünkbe tájhoz hasonló fajokat, azok faiskolai fajtáit, gyümölcsfákat ültessük.
- Úgy tervezzük a kertet és telepítsük a növényeket, hogy az segítse az épületünk tájba illeszkedését.
- Ismerjük meg a környék jó példáival előljáró kertjeit.
- Új épületünk tervezésekor, meglévő épületünk bővítésekor fokozottan ügyeljünk a meglévő fás szárú növényzet megővésére.
- Az Üdülőtérületek beállt kertjei nagy értéket képviselnek. A meglévő növényzet kedvező mikorklimát teremt, különösen Sajkod, Diós, Gödrös és Fürdőtelep területén találhatóak „ősfás” kertek, melyek növényállománya beállt. Fontos, hogy épületbővítés, vagy új épület építése esetén az ősfás növényzetet megőrizzük, hogy az új épületünk ne tájsebként jelenjen meg a tájban.
- Kerüljük a külvárosi típusú kerteket és az örökzöldek (leylandii ciprus, tuja) túlsúlyát.
- A burkolt felületek arányát igyekezzünk minél kisebbre területre csökkenteni.
- A gyepszint mellett azonos súllyal jelenjen meg a fa- és a cserjeszint. Kerüljük a nagy gyepterületeket. A nagy gyepterület sok munkát ad, és homogén látványt nyújt.
- Ha nyugodt, harmonikus kertet szeretnénk, kövessük a régi falusi kertek asszimetriáját, kerüljük a hosszú egyenes vonalakat, a mértaniséget!
- Bátran alakítsunk ki haszonkerti területrészt, a történetileg kialakult zöldség- és gyümölcsfajokat alkalmazva!
- Lejtős terep esetén kertünket rézsúval, több kisebb támfallal lépcsőzzük!

Kertünk segítse
az épületünk
tájba illeszkedését!

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

Kertek, zöldfelületek kialakításához az alábbi növényeket ajánljuk, azonban a felsoroltakon kívül számos további honos növényfaj alkalmazható.

APRÓ NÖVÉSŰ LÁGYSZÁRÚAK

Százszorszép (*Bellis perennis*), veronika fajok (*Veronica sp*), hasznos földitömjén (*Pimpinella saxifraga*), fehér here (*Trifolium repens*), széles levelű salamonpecsét (*Polygonatum latifolium*)

gyöngyvirág
(*Convallaria majalis*)

vajsínű ördögzem
(*Scabiosa ocaleuca*)

télizöld meténg
(*Vinca minor*)

hóvirág
(*Galanthus nivalis*)

illatos ibolya
(*Viola odorata*)

ALACSONY NÖVÉSŰ SZEGÉLYVIRÁGOK

Porcsinrózsa (*Portulaca grandiflora*), petúnia (*Petunia hybrida*), árvácska (*Viola wittrockiana*), jácintok (*Hyacinthus sp*), aranyáfrány (*Crocus aureus*), csupros nárcisz (*Narcissus pseudonarcissus*), kék nőszirm (*Iris germanica*), tazetta nárcisz (*Narcissus tazetta*), pompás nárcisz (*Narcissus incomparabilis*), törpe bársonyvirág (*Tagetes patula*), kerti szegfű (*Dianthus caryophyllus*), lenvirágú habszegfű (*D. plutnaris*), szikla-bőrlevél (*Bergenia crassifolia*)

körömvirág
(*Calendula officinalis*)

lila sáfrány
(*Crocus vernus*)

fehér nárcisz
(*Narcissus poeticus*)

törökszegfű
(*Dianthus barbatus*)

búzavirág
(*Centaurea cyanus*)

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

MAGASABB KERTI VIRÁGOK

Erdei szellőrózsa (*Anemone sylvestris*), tornyos harangvirág (*Campanula pyramidalis*), ezüstös pipitér (*Anthemis biebersteiniaia*), estike (*Hesperis matronalis*), mezei margaréta (*Chrysanthemum leucanthemum*), kerti szarkaláb (*Consolida ajacis*), fehér liliom (*Lilium candidum*), japán árnyliliom (*Hosta lancifolia*), pálma liliom (*Yucca filamentosa*), tulipánfélék (*Tulipa sp.*), bugás lángvirág (*Phlox paniculata*), oroszlánszáj (*Antirrhinum majus*), báránnyarok (*Amaranthus hypochondriacus*)

nefelejcs
(*Myosotis silvestris*)

őszi rózsafaj
(*Aster sp.*)

kerti margaréta
(*Chrysanthemum maximum*)

tűzliliom
(*Lilium bulbiferum*)

kerti fátolyvirág
(*Gypsophila elegans*)

KERTI DÍSZKÉNT IS HASZNÁLHATÓ FŰSZER- ÉS GYÓGYNÖVÉNYEK

Izóp (*Hypossus officinalis*), orvosi zsálya (*Salvia officinalis*), bazsalikom (*Ocimum basilicum*)

üröm fajok
(*Artemisia sp.*)

levendula
(*Lavandula angustifolia*)

rozsmaring
(*Rosmarinus officinalis*)

kakukkfű
(*Thymus sp.*)

kerti ruta
(*Ruta graveolens*)

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

KERÍTÉST KÍSÉRŐ DÍSZCSERJÉK

Nyári orgona (*Buddleia davidii*), szederfajták (*Rubus* sp.)

kerti madárbirs
(*Cotoneaster horizontalis*)

egybibés galagonya
(*Craetagus monogyna*)

tűztövis
(*Pyracantha coccinea*)

közönséges orgona
(*Syringa vulgaris*)

mályva
(*Hibiscus siriacus*)

FELKÚSZÓ ÉS LECSÜNGŐ NÖVÉNYZET (TÁMFALRA, KERÍTÉSHEZ, KŐFAL ELÉ)

Sarkantyúka (*Tropaeolum majus*), Borostyán (*Hedera helix*), Bíboros hajnalka (*L. purpurea*)

trombita folyondár
(*Campsis radicans*)

tatár lonc
(*Lonicera tatarica*)

magyar lonc
(*Lonicera tellmaniana*)

kék hajnalka
(*Ipomoea tricolor*)

ligeti szőlő
(*Vitis silvestris*)

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

KŐFALAKAT, TÁMFALAKAT ÉLÉNKÍTŐ NÖVÉNYZET

(Kúszónövényekkel együtt alkalmazva)

Fehér varjúháj (*Sedum album*),
rózsás kövirózsa (*Sempervivum marmoreum*)

sziklai ternye
(*Alyssum saxatile*)

borsos varjúháj
(*Sedum acre*)

berkenye
(*Sorbus sp.*)

kislevelű hárs
(*Tilia cordata*)

tölgy
(*Quercus sp.*)

HONOS FAFAJOK ÉS CSERJÉK

Veresgyűrű som (*Cornus sanguinea*), közönséges fagyal (*Ligustrum vulgare*), közönséges mogoró (*Corylus avellana*), mezei szil (*Ulmus minor*),
virágos v. manna-köris (*Fraxinus ornus*), kecskerágó (*Euonymus sp.*), kökény (*Prunus spinosa*)

mezei juhar
(*Acer campestre*)

magas köris
(*Fraxinus excelsior*)

rezgő nyár
(*Populus tremula*)

nyír
(*Betula pendula*)

cserszömörce
(*Cotinus coggygria*)

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

JAVASOLT GYÜMÖLCSFÁK ÉS CSERJÉK

Kajsziarack (*Prunus armeniaca*), őszibarack (*Prunus persica*), szilva (*Prunus domestica*), körte (*Pyrus communis*), füge (*Ficus carica*), málna (*Rubus idaeus*), piros ribizli (*Ribes spicatum*)

dió
(*Juglans regia*)

mandula
(*Prunus dulcis*)

meggy
(*Prunus cerasus*)

cseresznye
(*Cerasus sp.*)

alma
(*Malus domestica*)

fehér eperfa
(*Morus alba*)

szőlő
(*Vitis vinifera*)

egres
(*Ribes uva-crispa*)

szederfajták
(*Rubus sp.*)

mogyoró
(*Corylus avellana*)

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

Szőlőskertek

Tihanyban több évszázados hagyománya van a szőlőművelésnek, már az Apátság alapítólevele is tartalmazza, hogy a monostor szőlőt is kapott. Tihany hagyományos szőlőhegyei Óvár, Kiserdő illetve Cserhegy. A szőlőhegyek átalakulása nyomon követhető a mindennapokban, a területek művelése háttérbe szorulni látszik. A félsziget sokszínűségének megőrzése érdekében meg kell őrizni a szőlőművelést.

- Ha szőlőhegyen veszünk telket, ügyeljünk arra, hogy a terület sajátosságához hozzátartozik a szőlő. Ültessük be az üres telket szőlővel! Gondozzuk a meglévő szőlőültetvényeket! Használjuk a területre jellemző szőlőfajtákat!
- A szőlőhegyekre nem a díszkert a jellemző. Kerüljük a nagy gyepfelületeket. Pincénk és prэшázunk közelében kialakíthatunk kis virágskertet.
- Ültessünk bátran gyümölcsfákat, mandulafákat, diófákat a pincénk, a prэшázunk elé. A diófa nem csak szép, de árnyékot is ad.
- Ne burkoljuk le a be nem ültetett területet sem. A térburkolat, térkő nem a szőlőhegy sajátossága.
- Ne építsünk medencét a szőlőhegyen, nincsen hagyománya.

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

Közterületek

A kedvező településkép egyik feltétele, hogy közterületeink rendezettek legyenek. A rendezettség érzetét segíti, ha a különböző felületeket (járda, út, parkoló, zöldfelület) határozott vonalak, például szegélykövek, burkolatváltások választják el egymástól. Ezek a vonalas elemek vezetik a tekintetet és tagolják a közterületeket, ezért harmonikus kialakításukra kiemelt figyelmet kell fordítani. A Tihanyi-félszigeten természeti-, táji- és kultúrtörténeti értékei mellett nagyon fontos a közterületek minősége, ami a településről kialakított képet is formálja.

Tihanyban az elmúlt időszakban megindult a közterületek példaértékű, minőségi fejlesztése. A Tihanyi Legenda projekt részeként megújult az Ősközség legnagyobb része: Pisky sétány, a Tihanyi Apátság előtti közterület, a turisztikai szempontból fontos Batthyány utca, a Kossuth Lajos utca egy része, a magtár előtti Mádl Ferenc tér. A közterületek megújulásának egy másik színvonalas eleme a hajóállomás környezete, ahol – távolabb az Ősközségtől – kicsit szabadabb anyaghasználat jellemző.

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

A település egységes arculatához, a karakterének a megfogalmazásához hozzájárulnak a közterületek kialakítása, illetve a közterületeken alkalmazott burkolatok, utcabútorok stb. A település az elmúlt években nagy hangsúlyt helyezett a közterületek megújítására, mely hozzájárult Tihany megújulásához.

A félszigeten nagy területen valósulnak meg közterületi kiültetések, melyek nagyban hozzásegítették a települést, hogy elnyerje a Virágos Magyarorszá-gért I. helyezését 2016-ban. Fontos, hogy a közterületek ápolása nem csak az Önkormányzat, hanem a helyben élők feladata is.

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

Utcák

Az Ösközségben kialakult zegzugos utcák sokszor szűkek, így nem teszik lehetővé minden igényt kielégítő infrastruktúra kialakítását, az egyes elemek elválasztását. A gyalogos közlekedés biztonságának megteremtése elsődleges. Az Ösközség és az Üdülőterületek sajátosságai továbbá a szűk közök, illetve gyalogos lépcsők, melyek értékes kapcsolati elemek, ezek megőrzendők.

A szélesebb utcákkal rendelkező településrészen befogadó, kellemes utcakeresztmetszetet alakíthatunk ki. Itt lehetőleg épüljenek járdák, melyeket zöldsávok kísérjenek cserjékkel és fákkal. Lehetőség szerint a zöldsávban ne alkalmazzunk gyept, ami sokszor a parkolás és a gyalogos átközlekedés „áldozata”.

Az üdülőterületekre a nagy zöldfelületi arány jellemző, amihez hozzájárulnak az utak mentén kialakult zöldsávok, melyek megőrzendők. A közterületek bezöldítését sokszor a kerítéseken átnövő sövények, cserjesávok is segítik, melyek természetes térhatárolóként is szolgálnak.

Gondozzuk a telkünk
előtti zöldfelületet!

Őrizzük meg és
gondozzuk a gyalogos
lépcsőket, közöket!

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

Fasorok

A fasorok kiemelik a település fő útvonalaait, irányítják a tekintetet. A fasorok kialakításakor ügyeljünk arra, hogy a megfelelő távolságra ültessük őket, figyelembe véve végleges méretüket. Olyan fajokat válasszunk, amelyek nem nőnek bele a felsővezetékbe, egyéb közművezetékbe és az út fölé, akadályozva a biztonságos közlekedést. A jó faválasztással és ültetéssel elkerülhető a csonkolt fák csúnya látványa. Kedvező, ha egy utcaszakaszon a telepített fasor egyedei azonos fajokból állnak, s tájhonos fajokot alkalmazunk. Kerüljük fasorok kialakítását élénk lombosított fajokból – még ha a tájhonos fa színes levelű változata is. Ne alkalmazzunk invazív fajokat (amerikai kőris, nyugati osterfa, mirigyes bálványfa, keskenylevelű ezüstfa, zöld juhar, kései meggy, fehér akác stb), valamint tájidegen tű- és pikkelylevelű fajokat, egzótákat (fenyők, tuják, cédrusok, ciprusok).

Telepítsünk új fasorokat azonos fajta fák alkalmazva!

Őrizzük meg és ápoljuk a meglévő fasorokat!

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK – A TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE

Reklámok, cégek

Amennyire érzékeny Tihany területe az itt elhelyezett épületek építészeti megjelenésére, ugyanolyan nagy jelentősége van a településen elhelyezésre kerülő reklámoknak is.

A figyelem központjába különösen az Ösközség és Vízparti területek kerülnek, hiszen a turistaforgalom, s ezzel egyidejűleg reklámok célközönsége is ezen a területen koncentrálódik. Természetesen a település más részein is fontos, hogy igényes, az épülethez és a környezethez illeszkedő reklámokat helyezünk el.

Tihanyban az elmúlt időszakban a közterületek megújulásával egyidejűleg több helyen megjelent az igényes, ötletes reklám, cégér. Ezeket a jó példákat kellene követni a település minden területén.

- Szép összhangot teremthet a környezettel a homlokzatra festett igényes felirat.
- Alkalmazzunk a szolgáltatáshoz illeszkedő egyedi cégereket! Ne használjunk nagy reklámhordozókat!
- A feliratok legyenek összhangban a házzal, a reklámozásra kerülő funkcióval!
- Törekedjünk az egyedi, igényes megállító táblákra!
- Kerüljük a kinyithatós, színes, reklámfeliratos árnyékolókat!
- Alkalmazzunk cégér jellegű hirdetőfelületeket!
- Ügyeljünk a reklámunk olvashatóságára!
- Vizsgáljuk felül a reklámmal kapcsolatos sztereotípiáinkat! A harsány színek nagy mennyiségben nem feltétlenül hívogatóak!
- Házszámtáblánk legyen egyedi, az kerítéshez, az épületünkhöz illeszkedő!
- Műemlék épületeknek legyen egységes táblája!
- Az új közterületi tájékoztató táblák meglévő táblarendszerhez illeszkedjenek!

Az épülettel és a környezettel
harmóniában lévő, egyedi, igényes
reklámfeliratokat, cégereket tervezzünk!

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

ŐSKÖZSÉG

ÚJFALU

Ősközség, Újfalu

Az Ősközség és az Újfalu szervesen kapcsolódik egymáshoz. Bár az Ősközségben nagyobb számban vannak tradicionális épületek, ezek mintaként kell, hogy szolgáljanak az Újfalu újabb építésű épületei és kortárs felújításai számára is. Éppen ezért a két területre közös ajánlások kerülnek megfogalmazásra.

Telepítés

Az Ősközség házai oldalhatáros beépítésűek, egy részük utcavonalas, egy részük előkertes beépítésű. Megtalálható a halmazos jellegű területrészt és a fésűs beépítésű területrészt egyaránt. Az Újfalu házai jellemzően előkertes beépítésűek. A népi lakóházak oldalhatárra telepítése és előkert nélküli beépítése történelmi hagyomány. A parasztudvarok optimális kihasználása indokolta ezt a beépítési módot. Későbbi korokban az előkertes beépítést jellemzően 5 m-es előkert váltotta fel.

Új épületünk építésekor az egységes utcakép kialakulása érdekében a kialakult beépítési módot figyelembe kell venni, oly módon, hogy új épületünk homlokvonala a szomszédos épületek homlokvonalaéhoz igazodjon.

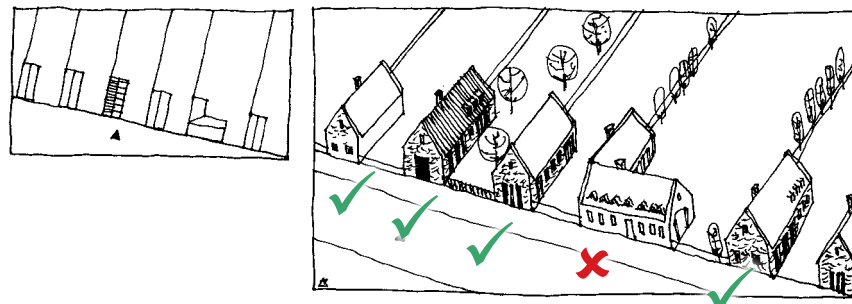
Új épületünk
homlokvonala a
szomszédos épületek
homlokvonalaéhoz
igazodjon!

Tihany lakóterületeinek utcái jellemzően a szintvonalon futnak, karéjosan körülölvélve a Belső-tó partját. A tradicionális lakóházak az utcára merőlegesen, soros elrendezéssel, a szintvonalra merőlegesen kerültek elhelyezésre. Az újabb építésű lakóépületek is ezt a rendszert követték.

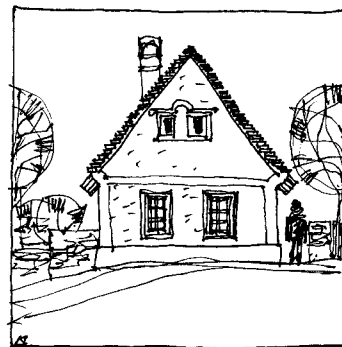
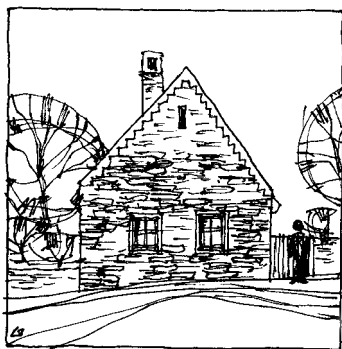
Az egységes utcakép, és a település más részéről feltáruuló kedvező látvány érdekében fontos, hogy az új épületeket, a meglévő épületek elhelyezési módjához igazodva, szintvonalra merőlegesen helyezzük el. Keresztbe elhelyezett épület csak meglévő, eredeti formájában is keresztbe elhelyezett épület bővítése esetén javasolt.

Az épületet a telken
szintvonalra
merőlegesen,
hosszirányba
helyezzük el!

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

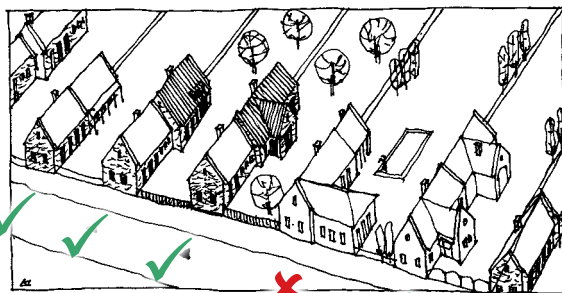
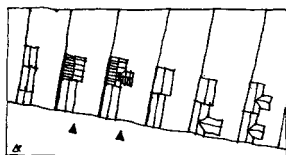

Általános építészeti szempontok, Tömegformálás

Az Ösközség épületei keskenyek, egytraktusúak, földszintesek voltak. Tetőtérbeépítésük, oldalirányú bővítésük a 20. sz. második felében történt csak.

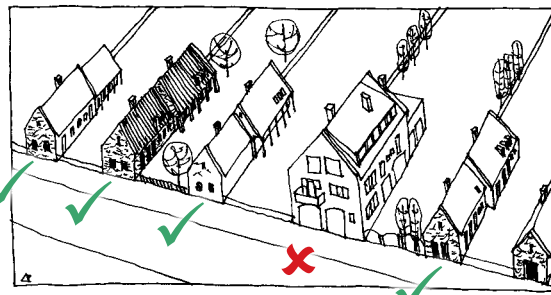
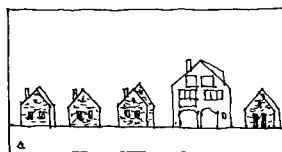
Új épület építése előtt figyeljük meg a tradicionális épületek méreteit, arányait, szélességét, s azt tekintjük a tervezés alapjának. Új épület ne a régi épület felnagyítása legyen. Utcára merőleges gerincű lakóépület esetén kerüljük a széles épülettömeget.

Figyeljük meg a tradicionális épületek méreteit, arányait kövessük!

Napjainkban természetes a több helyiséggel rendelkező, nagyobb alapterületű épületek iránti igény. A kedvező utcakép megtartása és kialakítása érdekében fésűs beépítésű telken lévő épület bővítését az épület homlokvonalától visszahúzott, a tradicionális épület arányait továbbvivő keresztszárny építésével oldjuk meg. Új épület építésekor a hagyományoshoz alkalmazkodó utcafronti méret megtartásával L vagy T alaprajzú épületet építsünk.

Épületünket bővítsük a homlokvonalától visszahúzott keresztszárnyal!

Magasság

Az Ösközség házai korábban földszintesek voltak, a lakóterületen ma már a földszint + tetőtérbeépítésű épület a megszokott. Fontos, hogy új épületünk se térjen el ettől.

Új épületünk magassága a meglévő tradicionális épületekhez, az utcaképhez igazodó legyen!

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

ÖSKÖZSÉG

ÚJFALU

Tető

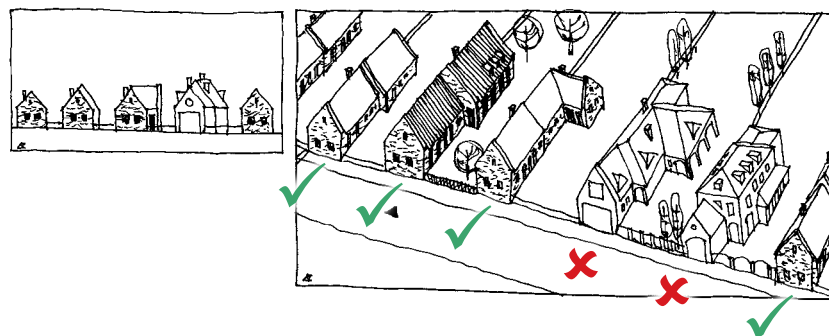
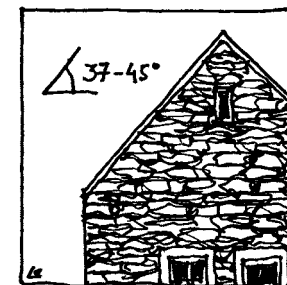
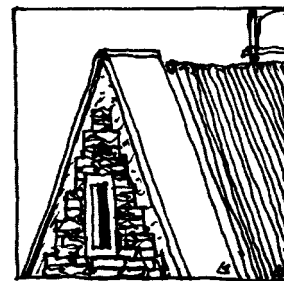
Az Ösközség házai hagyományosan magastetősek, s a későbbi korokban, így az Újfaluban sem építettek ettől eltérő épületeket a lakóterületeken. Fontos, hogy a jövőben is kizárólag magastetős épületet építsünk 37° és 42° közötti tetőhajlásszöggel.

Nádfedés esetén a $42-45^\circ$ -os tetőhajlásszöget alkalmazzunk.

Kizárólag magastetős épületet építsünk 37° és 45° közötti tetőhajlásszöggel!

Kerüljük a bonyolult tetőformát!

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

Az Ósközségben a lejtőirányú, soros elrendezésű épületek magastetősek. A tetőidom ennek megfelelően utcára merőleges. Új épületet építsünk utcára merőleges, lejtő irányú tetőgerinccel, a tradicionálisan utcával párhuzamos tetőidomú épületeket őrizzük meg!

Új épületet építsünk utcára merőleges, lejtő irányú tetőgerinccel!

A tetőn túlnyúló oromfal, macskalépcsős lezárással (a tűzfalnak lépcsőzetesen befejezett felső végződése) vagy anélkül tradicionális eleme a háznak, Balaton-felvidéki, tihanyi jellegzetesség. Bátran alkalmazzuk új épület építése esetén is. Az „újabb” építésű lakóházak között oromfalon túlnyúló tetőt is találunk.

Ha a történelmi épületekhez szeretnénk illeszkedni, az utcai oromfalon ne legyen erkély, loggia, ne alkalmazzunk kontyolt tetőt. Nincs hagyománya a településen.

A hagyományos padlásszellőzőt őrizzük meg, az Ósközségben legfeljebb azzal azonos arányú és méretű ablakot helyezzük el.

Oromfalas épületet építsünk, tetőn túlnyúló oromfallal!

Őrizzük meg nádtetős épületeinket, s új épület építésénél tekintsük mintának!

Az Ósközségben a tradicionális lakóépületünkön a nádtetőt őrizzük meg, új épület építése esetén is bátran alkalmazzuk! Ehhez illeszkedve az Újfaluban is nádtető, vagy színezetlen égetett agyag cseréptető javasolt. Tetőtérbeépítés, tetőtérbeépítéses épület építése esetleges térdfalemelés során ügyeljünk, hogy az épület hagyományos arányrendszere megmaradjon.

ÓSKÖZSÉG

ÚJFALU

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

ŐSKÖZSÉG

ÚJFALU

Ajtók, ablakok

A lakóterületeken a fa nyílászárók alkalmazása jellemző.

Figyeljük meg a hagyományos ablakok álló téglalap alakját és az ablakosztást, mintaként vegyük épületfelújításnál és új épület építésénél egyaránt!

Csak fa nyílászárókat alkalmazzunk!

Régi pinceajtónkat őrizzük meg! Garázst az utcára ne nyissunk!

Csak álló téglalap alakú ablakot alkalmazzunk, a tradicionális arányrendszert és ablakosztást követve!

Bátran alkalmazzunk zsalugáttert, tradicionális formában vagy újragondolva, amely illeszkedik az épület karakteréhez!

Kerüljük a redőny alkalmazását! A külső védőtok látványa különösen zavaró!

Árnyékolásra alkalmazzunk zsalugáttert!

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

Homlokzatképzés

A fehérre meszelt felület és a helyi kő burkolat jó arányú alkalmazása szép homlokzatot eredményezhet, tanulmányozzuk.

A szürke-fehér színekombinációnak és a szalagkeretes festésmódnak is hagyománya van az Ősközségben.

Épületfelújításnál, vagy népi ihletettségű lakóháznál alkalmazzuk tradicionális fehér, vagy a szalagkeretes festésmódot, helyi kő burkolatot.

Az Ősközségben és az Újfaluban nincs hagyománya a faburkolat alkalmazásának. Épületfelújításnál, új épület építésénél kerüljük!

Alkalmazzuk tradicionális fehérre meszelt felületet, kerüljük a faburkolat alkalmazását!

Részletek

Tihanyban és a Balaton-felvidéken hagyománya van a tornácépítésnek. A tihanyi tornác jellemzően oszlopos tornác, íves árkádsorral, vagy egyszerű pilléres tornác, egyenes lezárással. A falu népi lakóházai között megtalálható a lopott tornác is.

Épületfelújításnál az eredeti tornácot őrizzük meg, vagy ha korábban befalazták, bontsuk vissza.

Őrizzük meg a tornácokat!

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

ÖSKÖZSÉG

ÚJFALU

Figyeljük meg a tradicionális épületek anyaghasználatát, formai elemeket, részleteit, s épületfelújításnál, új épület építésénél bátran alkalmazzuk azokat.

Kéményeknél alkalmazhatjuk a tradicionális egyedi mintákat a területről.

Figyeljük meg a tradicionális épületek anyaghasználatát, formai elemeket, részleteit, s bátran alkalmazzuk azokat!

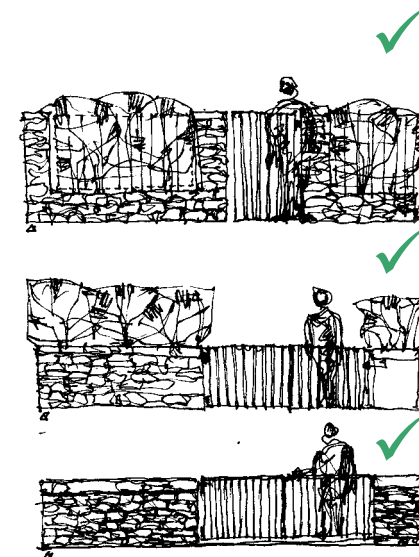
6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

Kerítés

Az Ősközségben az áttört kerítések mellett hagyománya van falazott, tömör kerítésnek és támfalnak. A kialakult zárt, falazott kőkerítés megtartandó, felújítandó a főépület felújításával egy időben!

Őrizzük meg a zárt, falazott kőkerítéseket!

ŐSKÖZSÉG

ÚJFALU

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

Apátság

APÁTSÁG

Az Apátság a történelmi Tihany jelképe. Épületegyüttese egyedülálló érték. Az Apátsághoz kapcsolódó kortárs megfogalmazású fogadóépület jól illeszkedik a tradicionális épületegyütteshez, mivel jellemzően a térszint alá süllyesztett, a felszín alatti épülettömeg pedig visszafogott. Az Apátság alatt található Rege udvar szinte elbújik a monostor épülete alatt, nem jelenik meg hivalkodó tömegként, s anyaghasználatban sem kíván versengeni a műemlék épületegyüttesrel.

A területen bármilyen beavatkozás, épületelhelyezés – még ideiglenesen is – csak oly módon történhet, hogy a műemléki épületegyütteshez illeszkedjen!

Az épületfelújítás csak minden részletre kiterjedően, az eredeti épület elemeinek visszaállításával történjen!

Építési tevékenységünket az értékörzés határozza meg!

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

Különleges területek

Az Ősközség és környezete különleges területei minden esetben egyedi figyelmet igényelnek. Az egyedi funkciónak köszönhetően a helyi adottságokhoz illeszkedő, de szabadabb építészeti megjelenés és anyaghasználat alkalmazható.

Vegyük figyelembe a telken, vagy környezetében található védett épületeket, vagy területeket, és elsődleges szempontunk legyen az azokhoz való alkalmazkodás!

Vegyük figyelembe az épület forgalomvonzó funkcióját. Figyeljünk az akadálymentességre!

Törekedjünk a minőségi anyaghasználatra, és az átgondolt finom építészeti részletekre!

Ügyeljünk az épületünk tömegére, hogy illeszkedjen a környezetbe!

Ne felejtsük: a falu különleges épületei mintaként szolgálnak az itt élőknek!

A már megvalósult jó példákat tekintsük mintaként!

Bátran alkalmazzunk egyedi minőségi építészeti megjelenést, a védett épületekhez és a táji környezethez illeszkedően!

KÜLÖNLEGES
TERÜLETEK

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

Diós, Gödrös, Sajkod, Kopaszhegy

Bár Diós, Gödrös, Sajkod és Kopaszhegy üdülőterületek megjelenésükben, karakterükben eltérnek, az értékeiket tekintve ajánlások szintjén azonban azonos elvárások fogalmazhatók meg.

Telepítés

Épületünket a telken szabadonálló módon helyezük el, hogy minden oldalról kert, sok növény vegye körül, így megőrizhetjük épületünk intimitását, és a szomszédokat sem zavarjuk.

DIÓS, GÖDRÖS

SAJKOD

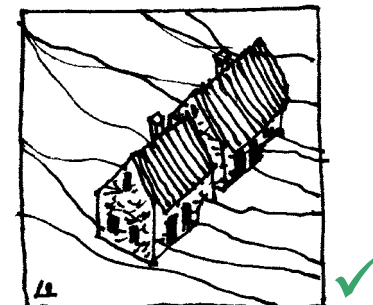
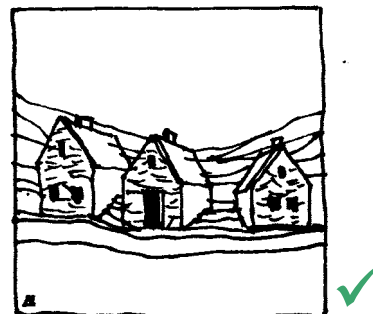
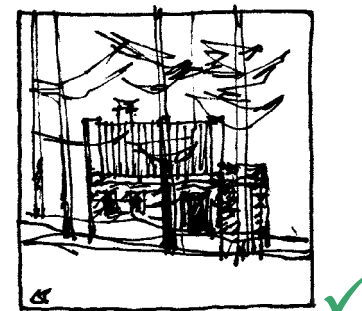
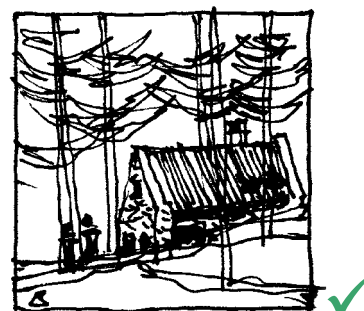
KOPASZHEGY

Épületünket úgy
helyezzük el, hogy nagy
összefüggő zöldfelület
alakulhasson ki!

Az üdülőterületek utcái a Balaton felé lejtő domoldalakon jellemzően a szintvonalon futnak. Az üdülőépületek – szőlőhegyi présházakhoz hasonlóan – a szintvonalra merőlegesen kerültek elhelyezésre, oromfallal a Balaton felé fordulva.

Az egységes utcakép, és a település más részéről feltáruló kedvező látvány érdekében fontos, hogy az új épületeket, a meglévő épületek elhelyezési módjához igazodva, szintvonalra merőlegesen helyezjük el. Keresztbe elhelyezett épület csak nagy telek, vagy meglévő eredeti formájában is keresztbe elhelyezett épület bővítése esetén javasolt.

Az épületet a telken
szintvonalra merőlegesen
helyezzük el!

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

Általános építészeti szempontok

Az üdülőterületek az 1930-as évektől folyamatosan épülnek be. Ennek köszönhetően egységes stílus nem határozható meg, hiszen az eltérő korokban épített épületek egyedi stílusjegyeket hordoznak. A területek azonban mégis valamilyen módon egységesség érzetét keltik, mivel az egységesen visszafogott épülettömegek és a beállt növényzet harmóniát teremtenek.

A sokszínűség továbbra is megőrzendő, úgy, hogy az egységességet távlatban is a meglévőhöz illeszkedő, visszafogott épülettömegek jelentsék.

A sokszínűség továbbra is megőrzendő, az egységességet a visszafogott épülettömegek jelentsék!

DIÓS, GÖDRÖS

SAJKOD

KOPASZHEGY

Üdülőépületünk építéskor is visszanyúlhatunk a népi lakóházak hagyományaihoz. Tanulmányozzuk az Ősközség lakóházait, figyeljük meg az arányokat és a részleteket. Az épület tervezésekor vegyük figyelembe az Ősközség területére megfogalmazott ajánlásokat.

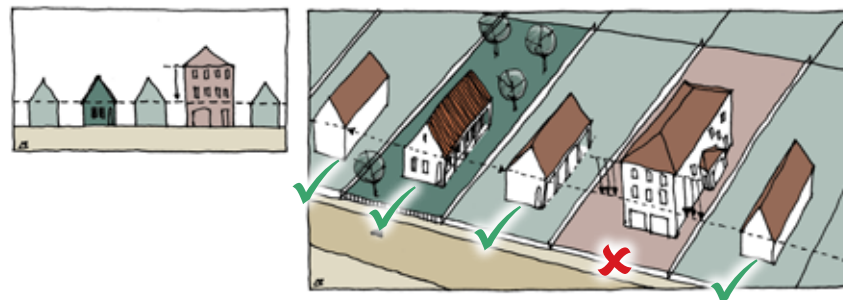
Az Ősközség lakóházainak arányrendszerét figyeljük meg, s alkalmazzuk új hétvégi ház építése esetén is, modern megfogalmazásban.

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

Magasság

Az üdülőépületek több évtizeden keresztül jellemzően földszintesek voltak, ma már a földszint + tetőtérbeépítésű épület a megszokott. Fontos hogy új épületünk se térjen el ettől. Új épületünk magassága a meglévő kialakult állapothoz, az utcaképhez igazodó legyen.

Új épületünk magassága a meglévőkhöz igazodó legyen!

DIÓS, GÖDRÖS

Az üdülőterületek meredek telkein nagy kihívás jó épületet tervezni.

SAJKOD

Az utca felől visszafogott földszintes épület dobozjellegű tömeg esetén a lejtő felőli oldalon 3, vagy akár több szintet is eredményezhet.

KOPASZHEGY

Az épületünk egy részének terepszint alá tolásával, lépcsőzésével, szinteltolással a lehető legjobban illeszkedjünk a terephez. Épületünket úgy tervezzük, hogy a lejtő felőli oldalán se jelenjen meg 3 szint.

Épületünket úgy tervezzük, hogy a lejtő felőli oldalán se jelenjen meg 3 szint.

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

Tető

Az üdülőterületek magastetős épületeinek tetőhajlásszöge jellemzően 35 és 45° közé esik. Sajkod és Diós, Gödrös területén a korai építésű épületek között megtalálható azonban alacsonyabb hajlásszögű tetőidommal épült nyaraló is.

A területen nem cél a „mediterrán épületek” megjelenése, ezért új magastetős épületünk tetőhajlásszöge a jövőben is 35-45° közé essen! Fontos azonban, hogy meglévő alacsonyabb hajlásszögű tetőket újítsuk fel, őrizzük meg!

Magastetős épület tetőhajlásszöge 35 és 45° közé essen!

A tradicionálisan alacsonyabb hajlásszögű tetőket őrizzük meg!

A lapostető építésnek van hagyománya az üdülőterületeken. Nagy előnye, hogy kisebb épülettömeget mutat, és látványa kevésbé zavaró. Bátran alkalmazzuk, de csak igényes tömegformálás és anyaghasználat esetén érhetünk el jó eredményt. Lejtős terepen a lapostetős épület azért is jó, mert nem veszi el a panorámát a szomszédos ingatlanoktól, az utcán sétálók fölötté ellátnak, feltáruuló látványa kisebb tömeget mutat.

Építsünk visszafogott tömegű, igényes lapostetős épületet!

Tetőhéjalásunk nád, égetett agyag cserép, természetes pala vagy korcolt fémlemez fedés legyen.

Nád tetőt új épületnél azonban csak akkor alkalmazunk, ha az tényleg harmóniába tud kerülni az épület egészével.

Az épület egészéhez illeszkedő tetőfedést válasszunk!

DIÓS, GÖDRÖS

SAJKOD

KOPASZHEGY

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

Ajtók, ablakok

Az épületek megjelenését és hangulatát a nyílászárók nagyban befolyásolják. Az üdülőterületeken a régebbi építésű épületeken a fa nyílászárók alkalmazása jellemző.

A régi épületek felújításánál őrizzük meg az eredeti épület karakteréhez illeszkedő nyílászárókat, a hagyományos ablakosztást. Az üdülőterületeken bátran alkalmazhatunk nagy üvegfelületeket, hogy a környező kerttel és természettel minél intenzívebb kapcsolata legyen a háznak. Nagy üvegfelületek tervezése és létesítése során természetvédelmi, elsősorban madárvédelmi szempontokat is fontos figyelembe venni. Az üveg két tulajdonsága, átlátszósága és tükröződése is egyaránt veszélyt jelenthet a madarak számára, mely ellen könnyen és egyszerűen tehetünk. A megelőzés lehetőségei többek között az utólagos külső fóliázás, a szúnyogháló, a döntött üvegtáblák vagy a madárvédő üveg alkalmazása.

A nyílászáró anyagának megválasztásánál az épület karakteréhez illeszkedés legyen az elsődleges szempont. Részesítsük előnyben a fa nyílászárókat.

Az épület kerttel való kapcsolatát erősítik a nagy üvegfelületek!

Bátran alkalmazzunk zsalugáttert, tradicionális formában, vagy újragondolva amely illeszkedik az épület karakteréhez.

Kerüljük a redőny alkalmazását. A külső védőtok látványa különösen zavaró.

Alkalmazzunk zsalugáttert tradicionális formában, vagy újragondolva!

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

Kerítés

Alkalmazzunk áttört kerítést, ami különösen lejtős terepen fontos. Az út lejtő felőli oldalára épített áttetsző kerítésünk szép panorámához juttatja az utcán sétálót. Kerítésünk falazott pillérjei tihanyi kőből épüljenek!

Nagy meredekségű telek esetében az utca felé építhetünk támfalat.

Áttört kerítést építsünk!

A gépkocsi számára külön épületet ne építsünk, elveszi a helyet a kerttől.

Szép, ha a gépkocsibeálló a kerítéssel egybeépített vagy az előkertben elhelyezett, növényzettel befuttatott pergola.

Gépkocsibeállónk legyen növényzettel befuttatott pergola!

DIÓS, GÖDRÖS

SAJKOD

KOPASZHEGY

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

Fürdőtelep

Telepítés

A hegyoldalba épített szabadonálló villa épületek Tihany egyik legmeredekebb területén találhatók, melynek köszönhetően a beépítés eltér Tihany többi üdülőterületétől. Új épületünket a környező épületekhez hasonlóan szabadonálló módon helyezünk el, hogy minden oldalról kert, sok növény, fa vegye körül, így megfelelő módon illeszkedünk a növényzettel dúsan beültetett hegyoldalhoz.

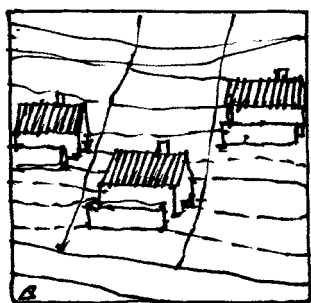
Épületünket úgy helyezzük el, hogy egybefüggő kert alakulhasson ki!

FÜRDŐTELEP

A Fürdőtelep területén az épületek egy része a szintvonalra merőlegesen kerültek elhelyezésre, de széles, nagy telek esetében hagyománya van a rétegvonallal párhuzamos elhelyezésnek is. A hegyoldalba elhelyezett villaszerű épületek kedvező látványt nyújthatnak.

Épületünket rétegvonallal párhuzamosan is elhelyezhetjük!

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

A sokszínűség továbbra is megőrzendő, az egységességet a visszafogott épülettömegek jelentsék!

Új épületünk ne a magasságával tűnjön ki!

Épületünket úgy tervezük, hogy a lejtő felőli oldalon se jelenjen meg 3 szintnél több!

Általános építészeti szempontok

Az eltérő korokban épített villák egyedi stílusjegyeket hordoznak. A sokszínűség továbbra is megőrzendő, úgy, hogy az egységességet távlatban is a visszafogott épülettömegek, lépcsőzetítés, teraszos kialakítás, a sűrű növényzet és a viszonylagos szellősség jelentsék. Javasolt nem az épület tömegével kitűnni.

Magasság

A Fürdőtelep területén megépült villák a nagy telekméret és a meredek lejtésnek köszönhetően mindig is magasabbak voltak, mint a település más üdülőterületein. Fontos hogy új épületünk ne a magasságával akarjon kitűnni. Új épületünk magassága a meglévő kialakult állapothoz, a környező visszafogottabb méretű épületekhez igazodjon!

Az üdülőterület meredek telkein nagy kihívás jó épületet tervezni.

Az utca felől visszafogott földszintes épület a lejtő felőli oldalon 3, vagy akár több szintet is eredményezhet.

Az épületünk lépcsőzésével, szinteltolással a lehető legjobban illeszkedjünk a terephez. Épületünket úgy tervezzük, hogy a lejtő felőli oldalon se jelenjen meg 3 szintnél több!

FÜRDŐTELEP

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

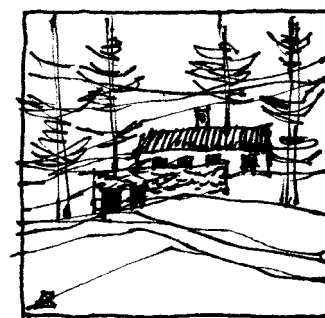
Tető

A terület villaépületeinél a magastető és a lapostető egyaránt elfogadott.

Válasszunk az épületünk egyedi megjelenéséhez leginkább illeszkedő tetőformát és tetőhajlásszöget! Kerüljük a bonyolult tetőszerkezetet!

Magastetős épületünk tetőgerince nagy telek, és villaszerű épület esetén lehet párhuzamos a rétegvonalakkal.

Magastetős épületünk tetőgerince lehet párhuzamos a szintvonallal!

A lapostető-építésnek is van hagyománya a településrészen. Nagy előnye, hogy kisebb épülettömeget mutat, és látványa kevésbé zavaró. Bátran alkalmazzuk, de csak igényes tömegformálás és anyaghasználat esetén érhetünk el jó eredményt.

Építsünk visszafogott tömegű, igényes lapostetős épületet!

Az épület tömegének csökkentése érdekében bátran alkalmazhatunk alacsony hajlásszögű tetőt, ha az igényes építészeti megjelenéssel jár, illeszkedik a környezethez és nem jár együtt egyéb „mediterrán ház” jellegű építészeti elemekkel.

Bátran alkalmazzunk alacsony hajlásszögű tetőt!

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

Törekedjünk az épület építészeti stílusához illeszkedő nád, természetes pala, cserép, korcolt fémlemez fedés alkalmazására

Színe legyen szürkés, barnás, sötétszürke, de ne piros.

Lapostetős épületnél alkalmazzunk zöldtetőt.

Az épület egészéhez illeszkedő tetőfedést válasszunk!

Ajtók, ablakok

Az épületek megjelenését és hangulatát a nyílászárók nagyban befolyásolják. Az üdülőterületeken bátran alkalmazhatunk nagy üvegfelületeket, hogy a környező kerttel és természettel minél intenzívebb kapcsolata legyen a háznak.

A nyílászáró anyagának megválasztásánál az épület karakteréhez illeszkedés legyen az elsődleges szempont. Épületfelújításnál őrizzük meg az eredeti épület karakteréhez illeszkedő nyílászárókat! Részesítsük előnyben a fa nyílászárókat, de kortárs épületnél - amennyiben annak megjelenése szükségessé teszi - fém nyílászáró is alkalmazható.

Az épület kerttel való kapcsolatát erősítik a nagy üvegfelületek!

Bátran alkalmazzunk árnyékoló szerkezetet, zsalugátert, amely illeszkedik az épület karakteréhez. Az árnyékoló, zsalu legyen megtervezve az épülettel, hogy az bezárva is szép látványt nyújtson.

Alkalmazzunk árnyékoló szerkezetet, vagy zsalugátert tradicionális formában, vagy újragondolva!

FÜRDŐTELEP

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

Kerítés

Meredek terep esetében az út hegy felőli oldalán támfalat, a lejtő felőli oldalán áttört kerítést építsünk. Az út lejtő felőli oldalára épített áttetsző kerítésünk szép panorámához juttatja az utcán sétálót.

Nagyon meredek telek esetében az út hegy felőli oldalán támfalat, a lejtő felőli oldalán áttört kerítést építsünk!

A meredek terepnek köszönhetően a telkek gépkocsival való megközelítése nehezített. Nagyon meredek telek esetében a hegy felőli oldalon gépkocsibeállót kialakíthatunk támfalgarázként, vagy támfalba vájt beállóként, a lejtő felőli oldalra gépkocsibeállót építsünk, mely lehet a kerítéssel egybeépített, növényzettel befuttatott pergola. A gépkocsi számára külön épületet ne építsünk, elveszi a helyet a kerttől.

A hegy felőli oldalon a támfalban alakítsunk ki beállót, vagy építsünk támfal garázszt!

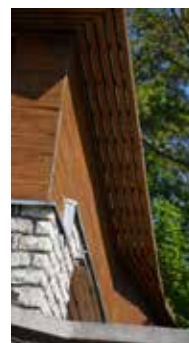
A lejtő felőli oldalon gépkocsibeállónk legyen növényzettel befuttatott pergola!

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

Társasházak és társasüdülők

Minőségi épületet
építsünk!

A különböző korokban beépült üdülő-
házas területek és az ehhez hasonló
megjelenésű Limnológia Társasház a
szomszédos hétvégiházak közé ágya-
zódva, attól eltérő karaktereket hor-
doznak.

E területeken a nagyobb épületma-
gasság és a környező beépítésétől
való kiemelkedés elfogadott, azonban
ne felejtsük új épületnél is figyelem-
be venni a táji adottságokat, a tájba
illesztést!

Új épület építésénél, épületfelújítás
esetén a minőségi anyaghasználatra
törekedjünk!

Bátran alkalmazzunk egyedi építésze-
ti megjelenést, lapostetőt, de minden
esetben elsődleges szempont legyen a
meglévő épületekhez, a növényzethez
való alkalmazkodás!

TÁRSASHÁZAK ÉS
TÁRSASÜDÜLŐK

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

Vízpart

A vízpart eltérő területfelhasználású telkei egyediek, s ezzel összhangban egyedi építészeti igényekkel járnak.

A területek esetében a közös pont, hogy az épületek Balaton felől feltáru-
ló látványa is jelentőséggel bír. Az új vízparti épületek legyenek attrak-
tívak, építészeti megjelenésüket az egyedi megoldások, és az építészeti minőség jellemezze, a tájba, környe-
zetbe illesztés szem előtt tartásával.

Az Öregkikötő hajóállomás nemrég el-
készült megújulása színvonalas mintát mutat a többi terület számára is.

VÍZPART

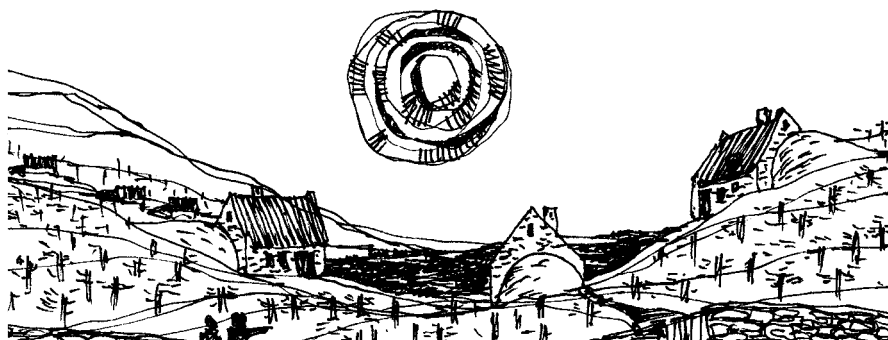
Ügyeljünk az épület
Balaton felől feltáru-
ló látványára is!

Építészeti minőség,
egyedi építészeti meg-
jelenés, formavilág és
anyaghasználat!

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

Óvár, Kiserdő-telep, Cserhegy

Tihany szőlőhegyein több évszázadon keresztül folyt szőlőművelés, s az elmúlt századokban megjelentek a szőlőhegyek gazdasági épületei is. A 20. sz. második felében, az üdülőterületek beépülését követően megindult a szőlőhegyek átalakulása. Sokan vásároltak pincét, prэшházat szőlőterülettel, hogy aktív munkával töltsék szabadidejüket. A szőlőhegyi telektulajdonosok igényei azonban az elmúlt évtizedekben megváltoztak. Bár továbbra is igénylik a táji, s természeti környezet adta előnyöket, a terület művelését egyre inkább erőn felülinek tartják. Az új tulajdonosokat elsősorban a páratlan panoráma, a csodás levegő, a területek egyedisége vonzza, s már nem a művelési szándék hozza ide Őket. A saját bor varázsa pedig nem akkora... A szőlőhegyek átalakulása megindult, panorámától, megközelítéstől függően kisebb, vagy nagyobb mértékben. Kivágott szőlőtőkék, befűvesített, leburkolt területek, nyaraló méretű „prэшházak” jelzik a változást.

E folyamatokat meg kell állítani! A Tihanyi-félsziget sajátosságának és sokszínűségének megőrzése érdekében mindenképp fontos a szőlőművelés fenntartása. A lejtőn lefutó szőlősorok látványa, a szőlőtőkék között megbúvó prэшházak a Balaton-felvidéki táj sajátos elemei. Aki itt területet vásárol, számolnia kell nemcsak a táj adta előnyökkel, de a művelés fenntartásának kötelezettségével is. A területek szőlőhegyként való megőrzése közügy.

Ahogy közügynek tekinthetők a szőlőhegyen megjelenő épületek is. A prэшházak esetében a minőségi építkezés mellett nagy jelentősége van a megjelenő épülettömegnek. A Balaton törvényben előírt korlátozásokat nekünk itt élőknek, itt nyaralóknak önkorlátozásként kell megélnünk. Így érhető el, hogy a szőlőhegyeink ne váljanak teljesen üdülőterületté.

Őrizzük meg szőlőhegyeinket! Tartsuk fenn a szőlőművelést!

ÓVÁR

KISERDŐ-TELEP

CSERHEGY

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

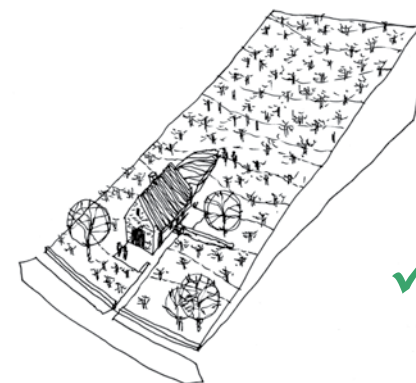
Telepítés

Présházunk telepítésénél ügyeljünk arra, hogy ne az épület köré szervezzük a telekhasználatot, hanem a présházat helyezzük el oly módon, hogy minél kisebb beavatkozással járjon.

Présházunkat telepítsük az út közelébe, hogy annak megközelítése minél egyszerűbb legyen, ne járjon nagy területen szőlő kiirtásával, burkolt felület kialakításával!

Présházunkat úgy helyezzük el, hogy nagy tereprendezésre ne legyen szükség! A présházat illesszük a terepre, a pincerészt süllyesszük a térszint alá!

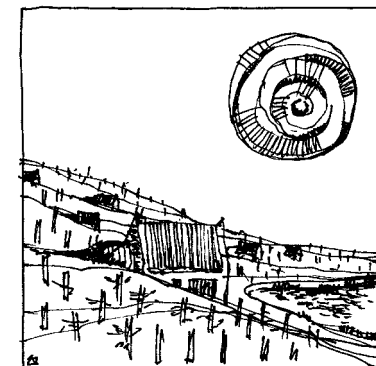
Fokozottan ügyeljünk a táji- és környezeti szempontokra!

A szőlőhegyek dűlőútvai jellemzően a szintvonalon futnak. A présházak a szintvonalra merőlegesen kerültek elhelyezésre, oromfallal a Balaton felé fordulva.

A feltáruló kedvező látvány érdekében fontos, hogy az új épületeket, a meglévő épületek elhelyezési módjához igazodva, szintvonalra merőlegesen helyezzük el!

Az épületet a szintvonalra merőlegesen helyezzük el!

ÓVÁR

KISERDŐ-TELEP

CSERHEGY

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

Figyeljük meg a tradicionális pince, prэшház méreteit, arányait, s tekintsük kiindulási pontnak új épület tervezésénél!

Általános építészeti szempontok

Az egykori prэшházak keskenyek, egytraktusúak, földszintesek voltak. Tetőtér-beépítésre csak a 20. sz. végén került sor.

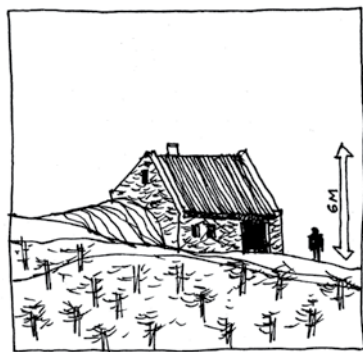
Új prэшház építése előtt figyeljük meg a tradicionális pince, prэшház méreteit, arányait, s tekintsük a tervezés alapjának. Új épület ne a régi prэшház felnagyítása legyen. A szintvonalra merőleges gerincű prэшház, gazdasági épület esetén kerüljük a széles épülettömeget.

Építsünk földdel borított, oromfalas boltpincét.

Boltpincét építhetünk meglévő épülethez kapcsolódóan, illetve önállóan is.

Önálló földdel borított boltpincét csak olyan terep esetén létesítsünk, ahol az építés során a meglévő terep feltöltése nem lesz több, mint 1,5 m. A boltpince minden esetben oromfalas legyen. Törekedjünk, hogy önálló boltpince oromfali magassága ne legyen több 2,2 m-nél.

Új prэшházunk magassága a környező tradicionális épületekhez igazodó legyen!

Magasság

Új prэшházunk magassága a környező tradicionális épületekhez igazodó legyen.

Ügyeljünk rá, hogy az épület terepszinttől mért legmagasabb pontja ne legyen több, mint 6 m.

ÓVÁR

KISERDŐ-TELEP

CSERHEGY

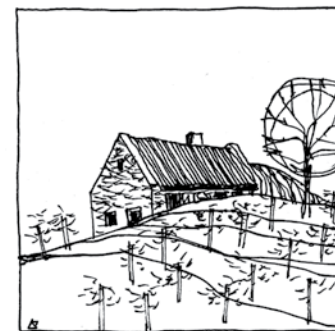
6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

Tető

A szőlőhegyek prэшázai hagyományosan magastetősek, s a későbbi korokban sem építettek ettől eltérő épületeket. Fontos, hogy a jövőben is kizárólag magastetős épületet építsünk 37° és 42° közötti tetőhajlásszöggel, lejtő irányú tetőidommal.

Nád fedés esetén a $42\text{-}45^\circ$ -os tetőhajlásszöget alkalmazzunk.

Kizárólag magastetős épületet építsünk 37° és 45° közötti tetőhajlásszöggel, lejtő irányú tetőidommal!

A szőlőhegyeken a prэшázak oromfalasak, a tető túlnyúlik az oromfalon.

Az oromfalon ne legyen erkély, loggia, ne alkalmazzunk kontyolt tetőt, nincs hagyománya a szőlőhegyen.

Hagyományos padlásszellőzőt őrizzük meg. Oromzati nyílászáró csak álló téglalap alakú ablak legyen, a tradicionális arányrendszert követve.

A hagyományos nádtetős prэшázakat őrizzük meg, újítsuk fel. Új épületünk tetőhéjalása nád, vagy hagyományos vörös illetve barna árnyalatú színezetlen égetett agyagcserép legyen.

Prэшázunk oromfalas legyen, alkalmazzunk nádtetőt!

Tetőtérbeépítés, tetőtérbeépítéses épület építése esetleges térdfalemelés során ügyeljünk, hogy az épület hagyományos arányrendszere megmaradjon.

Tetőablaknál az épület építészeti stílusához illeszkedő síkban fekvő ablak vagy harcsaszáj formájú kiemelés támogatható.

Tetőtér beépítésnél ügyeljünk a szőlőhegyi prэшázak arányának megtartására!

ÓVÁR

KISERDŐ-TELEP

CSERHEGY

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

Ajtók, ablakok

Az épületek megjelenését és hangulatát a nyílászárók nagyban befolyásolják. A szőlőhegyeken a lyukarchitektúra, azaz nagy homlokzati felületen kis ablakok alkalmazása jellemző. A nyílászárók anyaga jellemzően fa.

Figyeljük meg a hagyományos ablakok álló téglalap alakját, és az ablakosztást. Vegyük mintaként épületfelújításnál és új épület építésénél egyaránt!

Csak fa nyílászárókat alkalmazzunk!

Alkalmazzunk zsalugátert tradicionális formában vagy újragondolva, amely illeszkedik az épület karakteréhez! Kerüljük a redőny alkalmazását, a külső védőtok látványa különösen zavaró.

Figyeljünk az ajtók, ablakok helyének megválasztására és azok arányaira!

Bátran alkalmazzunk zsalugátert!

Régi pinceajtókat őrizzük meg. Pinceajtóink masszív tömör ajtó legyen, hogy ne legyen szükség az épület egységét megbontó rács beépítésére.

Régi pinceajtókat őrizzük meg!

ÓVÁR

KISERDŐ-TELEP

CSERHEGY

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

Homlokzatképzés

A fehérre meszelt vakolt felület és a helyi kő burkolat jó arányú alkalmazása szép homlokzatot eredményezhet.

Kerüljük a fa burkolat alkalmazását.

A homlokzat fehér, vagy tihanyi kő, vagy ahhoz hasonló bazalt, bazalttufa burkolatú legyen!

Részletek

Figyeljük meg a tradicionális présházak anyaghasználatát, formai elemeit, részleteit, s épületfelújításnál, új épület építésénél bátran alkalmazzuk azokat.

Kéményeknél alkalmazhatjuk a tradicionális egyedi mintákat a területről.

Figyeljük meg a tradicionális présházak anyaghasználatát, formai elemeit, részleteit, s bátran alkalmazzuk azokat!

Kerítés

A szőlőhegyen nincs hagyománya a kovácsolt vas kerítésnek, a falazott kerítésnek, a fa kerítésnek. Kökerítést még akkor sem alkalmazzunk, ha az tihanyi kőből készült! Kerítésünk kizárólag lábazat nélküli drótfonatos kerítés, és/vagy élő sövény, esetleg szőlőkordon legyen! Támfalakat szárazon rakott tihanyi kőből építsünk!

Kerítésünk lábazat nélküli drótfonatos kerítés, és/vagy élő sövény, esetleg szőlőkordon legyen!

ÓVÁR

KISERDŐ-TELEP

CSERHEGY

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK – ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETENKÉNT

Védett táji területek

A Tihanyi-félsziget egészén a tájkarakter megőrzése és a látványvédelem (kilátás, rálátás) kiemelt fontosságú, ezért a természetes és művi tájelemeket a történeti és táji hagyományokhoz igazodóan kell megőrizni, illetve kialakítani. Védett természeti környezetbe legtöbb helyen nem építhető új épület, s ez rendjén való, hisz így őrizhetők meg a táj értékei. A beépítésre kijelölt néhány területnél az épület tervezése gondos odafigyelést, mérlegelést igényel. A tervezés során kiemelten foglalkozunk az épület tájba illesztésével. Fontos, hogy csak a természetvédelmi hatósággal történt egyeztetés alapján kerülhet sor a megvalósításra, hogy a védett környezet ne sérüljön.

A tervezés során törekedjünk a minőségi anyaghasználatra, és az átgondolt finom építészeti részletekre.

EGYÉB

7. MAI JÓ PÉLDÁK

Kortárs lakóépület felújítás a Csokonai utcában

7. MAI JÓ PÉLDÁK

Régiből új – mintaértékű lakóépület átépítés a Kossuth utcában

7. MAI JÓ PÉLDÁK

Hagyományok újragondolva – lakóépület a Major utcában

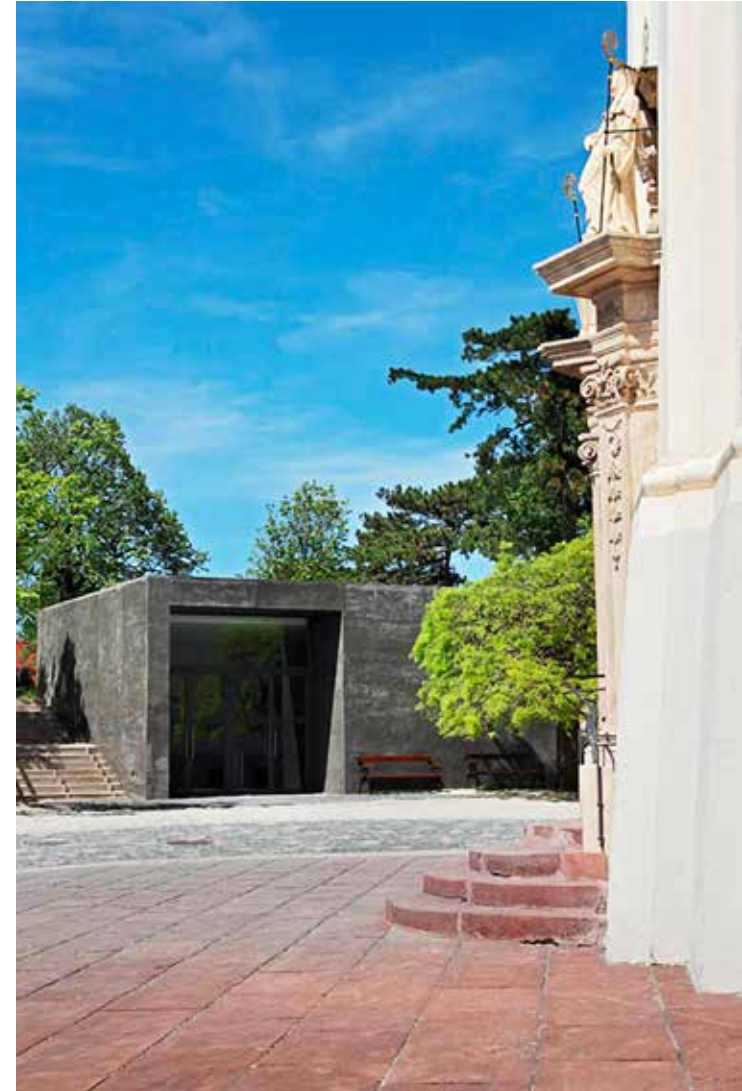
7. MAI JÓ PÉLDÁK

KOGART

7. MAI JÓ PÉLDÁK

Tihanyi Bencés Apátság fogadóépülete – Porta Pacis

7. MAI JÓ PÉLDÁK

Kávézóvá átépített gazdasági épület a Belső-tó partján

7. MAI JÓ PÉLDÁK

Megújult nyaraló Sajkodon

7. MAI JÓ PÉLDÁK

Tájbaillesztett Felsőkopaszhegyi úti új nyaraló

7. MAI JÓ PÉLDÁK

Nyaraló Gödrösön a 70-es évekből

7. MAI JÓ PÉLDÁK

Tihany hajóállomás – Posta és üzletsor megújítása

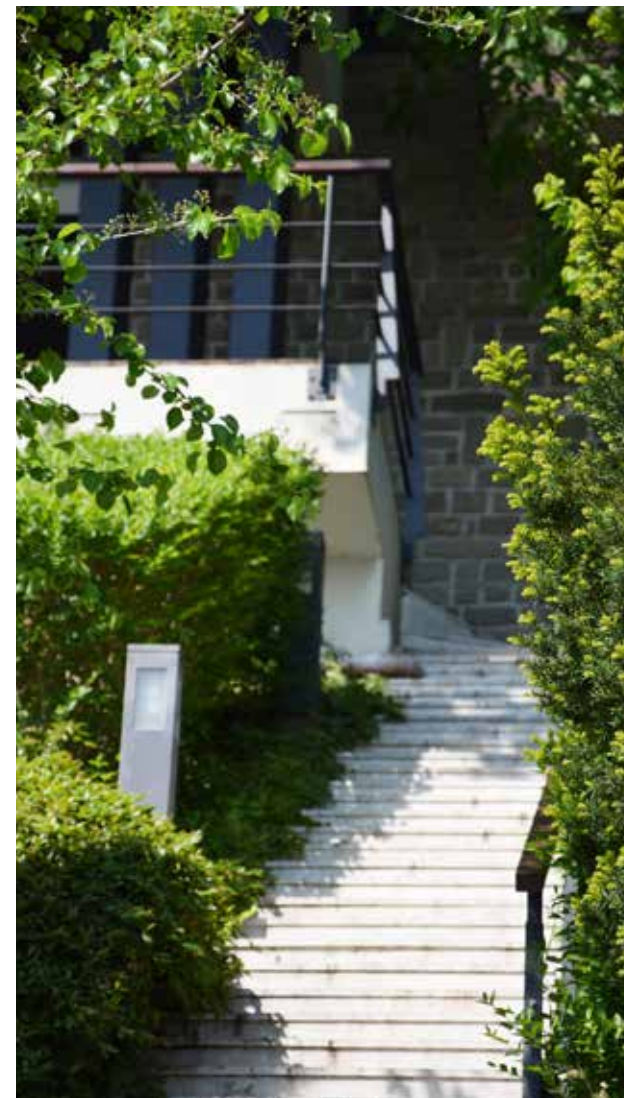
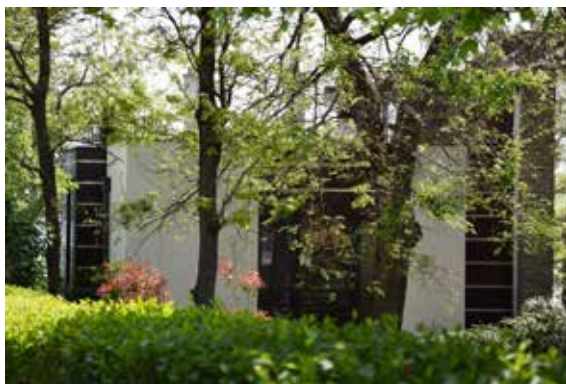

7. MAI JÓ PÉLDÁK

7. MAI JÓ PÉLDÁK

Visszafogott tömegű Fürdőtelepi nyaraló

7. MAI JÓ PÉLDÁK

Sajátos építményfajták, műszaki berendezések

Az egyedi antennatorony nem csak tájékozási pont, de a település jelképévé is válhat.

Egyedi utasvárókat helyezünk el.

8. KÉPJEGYZÉK

CÍMLAP fotói

Balogh István, Korzenszky Richárd,
Szabó Zsolt, Vers József,
Vörös Ákos, Tihany Önkormányzat,
Völgyzugoly Műhely Kft.

1. BEVEZETŐ

- 1 Korzenszky Richárd
- 2 redphoto.hu
- 3 tihanyiapatsag.hu/Az_Apatsagrol/Az_alapitolevel.html
- 4 Vörös Ákos
- 5 Tihany Önkormányzat
- 6 redphoto.hu
- 7 redphoto.hu
- 8 Tihany Önkormányzat
- 9 Tihany Önkormányzat
- 10 Korzenszky Richárd
- 11 Steve Balogh
- 12 Steve Balogh
- 13 Vers József
- 14 Vers József
- 15 Vers József
- 16 Vers József
- 17 Vers József

2. TIHANY BEMUTATÁSA

- 18 Tihany Önkormányzat
- 19 Tihany Önkormányzat
- 20 redphoto.hu
- 21 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 22 Tihany Önkormányzat
- 23 redphoto.hu
- 24 redphoto.hu
- 25 Tihany Önkormányzat
- 26 Tihany Önkormányzat
- 27 Tihany Önkormányzat
- 28 Steve Balogh
- 29 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 30 Vers József
- 31 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 32 Tihany Önkormányzat

3. ÖRÖKSÉGÜNK

- 33 redphoto.hu
- 34 Korzenszky Richárd
- 35 Korzenszky Richárd
- 36 Korzenszky Richárd
- 37 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 38 Korzenszky Richárd
- 39 Korzenszky Richárd
- 40 egykor.hu
- 41 Tihany Önkormányzat
- 42 egykor.hu
- 43 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 44 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 45 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 46 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 47 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 48 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 49 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 50 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 51 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 52 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 53 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 54 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 55 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 56 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 57 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 58 egykor.hu
- 59 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 60 Tihany képeslap
- 61 Tihany Önkormányzat
- 62 fortepan.hu
- 63 fortepan.hu
- 64 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 65 Bujnovszky Tamás
- 66 egykor.hu
- 67 egykor.hu
- 68 fortepan.hu

A dokumentumban az ábrák számozását lásd a lap alján: „Index”.

Az ábrák számozása balról jobbra, fentről lefelé történik.

8. KÉPJEGYZÉK

69 fortepan.hu
70 fortepan.hu
71 egykor.hu
72 redphoto.hu
73 Vers József
74 Vers József
75 redphoto.hu
76 Vers József
77 Vers József

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK LEHATÁROLÁSA

78 Korzenszky Richárd
79 Völgyzugoly Műhely Kft.
80 Völgyzugoly Műhely Kft.
81 Völgyzugoly Műhely Kft.
82 Tihany Önkormányzat
83 Völgyzugoly Műhely Kft.
84 Völgyzugoly Műhely Kft.
85 Völgyzugoly Műhely Kft.
86 Völgyzugoly Műhely Kft.
87 Völgyzugoly Műhely Kft.
88 Korzenszky Richárd
89 Tihany Önkormányzat
90 Völgyzugoly Műhely Kft.
91 Korzenszky Richárd
92 Korzenszky Richárd
93 Szabó Zsolt
94 Szabó Zsolt
95 Völgyzugoly Műhely Kft.
96 Völgyzugoly Műhely Kft.
97 Völgyzugoly Műhely Kft.
98 Völgyzugoly Műhely Kft.
99 Völgyzugoly Műhely Kft.
100 Völgyzugoly Műhely Kft.
101 Völgyzugoly Műhely Kft.
102 redphoto.hu

103 Völgyzugoly Műhely Kft.
104 ifj. Benczúr László
105 Völgyzugoly Műhely Kft.
106 Völgyzugoly Műhely Kft.
107 Völgyzugoly Műhely Kft.
108 Tihany Önkormányzat
109 Völgyzugoly Műhely Kft.
110 Völgyzugoly Műhely Kft.
111 Völgyzugoly Műhely Kft.
112 Tihany Önkormányzat
113 Völgyzugoly Műhely Kft.
114 Völgyzugoly Műhely Kft.
115 Tihany Önkormányzat
116 Völgyzugoly Műhely Kft.
117 Völgyzugoly Műhely Kft.
118 Völgyzugoly Műhely Kft.
119 Tihany Önkormányzat
120 Völgyzugoly Műhely Kft.
121 Völgyzugoly Műhely Kft.
122 Völgyzugoly Műhely Kft.
123 Tihany Önkormányzat
124 Völgyzugoly Műhely Kft.
125 Tihany Önkormányzat
126 Tihany Önkormányzat
127 Tihany Önkormányzat
128 Szabó Zsolt
129 Völgyzugoly Műhely Kft.
130 Völgyzugoly Műhely Kft.
131 Völgyzugoly Műhely Kft.
132 Szabó Zsolt
133 Völgyzugoly Műhely Kft.
134 Szabó Zsolt
135 redphoto.hu
136 Völgyzugoly Műhely Kft.
137 Völgyzugoly Műhely Kft.
138 Völgyzugoly Műhely Kft.
139 Völgyzugoly Műhely Kft.

140 Völgyzugoly Műhely Kft.
141 Völgyzugoly Műhely Kft.
142 Völgyzugoly Műhely Kft.
143 Völgyzugoly Műhely Kft.
144 Völgyzugoly Műhely Kft.
145 Völgyzugoly Műhely Kft.
146 Völgyzugoly Műhely Kft.
147 Völgyzugoly Műhely Kft.
148 Völgyzugoly Műhely Kft.
149 Korzenszky Richárd
150 Balogh István

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK

151 Pányi Zsuzsa
152 Völgyzugoly Műhely Kft.
153 Völgyzugoly Műhely Kft.
154 [www.swr-roofing.co.uk/wp-content/
uploads/2011/06/metal-roof.jpg](http://www.swr-roofing.co.uk/wp-content/uploads/2011/06/metal-roof.jpg)
155 [www.haz-szepitok.hu/shop_ordered/51482/
pic/tartalomhoz/onduline-fedes.jpg](http://www.haz-szepitok.hu/shop_ordered/51482/pic/tartalomhoz/onduline-fedes.jpg)
156 [www.lindab.com/hu/pro/about-lindab/
news/PublishingImages/LPA_L1.JPG](http://www.lindab.com/hu/pro/about-lindab/news/PublishingImages/LPA_L1.JPG)
157 [www.leakmaster.com/wp-content/
uploads/2014/12/28.jpg](http://www.leakmaster.com/wp-content/uploads/2014/12/28.jpg)
158 [www.m.cdn.blog.hu/zs/zsindely/image/
F%C3%A9nyk%C3%A9p0329.jpg](http://www.m.cdn.blog.hu/zs/zsindely/image/F%C3%A9nyk%C3%A9p0329.jpg)
159 Völgyzugoly Műhely Kft.
160 Völgyzugoly Műhely Kft.
161 redphoto.hu
162 redphoto.hu
163 Völgyzugoly Műhely Kft.
164 Völgyzugoly Műhely Kft.
165 Völgyzugoly Műhely Kft.
166 Völgyzugoly Műhely Kft.
167 Szabó Zsolt
168 Völgyzugoly Műhely Kft.
169 Völgyzugoly Műhely Kft.

8. KÉPJEGYZÉK

- 170 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 171 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 172 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 173 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 174 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 175 Tihany Önkormányzat
- 176 Tihany Önkormányzat
- 177 Tihany Önkormányzat
- 178 Tihany Önkormányzat
- 179 Tihany Önkormányzat
- 180 Tihany Önkormányzat
- 181 Tihany Önkormányzat
- 182 Tihany Önkormányzat
- 183 Tihany Önkormányzat
- 184 Tihany Önkormányzat
- 185 Tihany Önkormányzat
- 186 Tihany Önkormányzat
- 187 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 188 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 189 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 190 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 191 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 192 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 193 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 194 Szabó Zsolt
- 195 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 196 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 197 Szabó Zsolt
- 198 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 199 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 200 Tihany Önkormányzat
- 201 redphoto.hu
Tihany Önkormányzat
- 202 pds.exblog.jp/pds/1/201305/01/70/
c0006870_12342658.jpg
- 203 anniesannuals.com/plants/view/?id=960
- 204 havlis.cz/karta.php?kytkaid=3067
- 205 bluestoneperennials.global.ssl.fastly.net/
img/BGANV/650/BGANI_0_Galanthus_
Nivalis.1491339489.jpg
- 206 s-media-cache-ak0.pinimg.com/
originals/99/ee/42/99ee42655f230e3e
61b63596deb71d86.jpg
- 207 img1.sunset.timeinc.net/sites/default/
files/styles/400xvariable/public/
image/2016/09/main/blooms-yellow.
jpg?itok=e2yUKvcQ
- 208 netherlandbulb.com/_ccLib/image/plants/
DETA-40.jpg
- 209 s-media-cache-ak0.pinimg.com/564x/
f7/20/e3/f720e318ac956c17899ec3ef3
1849d99.jpg
- 210 thompson-morgan.com/flowers/flower-
seeds/sweet-pea-seeds/sweet-william-
excelsior-mixed/2840TM
- 211 s-media-cache-ak0.pinimg.
com/564x/97/78/f5/9778f5b468f70f4d
5eb4ac35973df776.jpg
- 212 fennelandfern.co.uk/wp-content/
uploads/2013/05/MG_7532-571x400.
jpg
- 213 prairiemoon.com/seeds/wildflowers-forbs/
aster-novae-angliae-new-england-
aster.html
- 214 blooms-and-shrooms.tumblr.com/
post/147571861117/saatkontor-
sommermargerite-staudenmargerite
- 215 suomalaisentaimi.fi/liljat
- 216 sarahraven.com/flowers/seeds/annuals/
gypsophila_elegans_covent_garden.htm
- 217 plants.oaklandnursery.com/12130001/
Plant/4336/Siver_Queen_Artemesia
- 218 Tihany Önkormányzat
- 219 tuin-webwinkelxxl.nl/beplanting/kruiden/
rosmarinus_officinalis_rozemarijn_-_
rosmarin
- 220 gardenersworld.com/plants/plant-finder/
thymus-vulgaris-silver-queen/
- 221 detentejardin.com/plantes/fleurs-et-
arbustes/10-plantes-faciles-qui-
resistent-au-manque-deau-548
- 222 decoplants.com.ua/index.php?option=com_vir
tuemart&view=productdetails&virtuema
rt_category_id=25&virtuemart_product_
id=1152&Itemid=106
- 223 s-media-cache-ak0.pinimg.com/originals/59/
e4/2e/59e42ec7802aec8fc7e6299c366c
5e8f.jpg
- 224 www.thompson-morgan.com/product_
images/100/zoom/z-PYRA-T58003-A_h.
jpg
- 225 Völgyzugoly Műhely Kft.
- 226 telegraph.co.uk/content/dam/
Gardening/16sept/Hibiscus-syriacus-
xlarge.jpg
- 227 etsy.com/listing/385236212/trumpet-
vine-seeds-campsis-radicans?utm_
source=OpenGraph&utm_
medium=PageTools&utm_
campaign=Share
- 228 baumschule-horstmann.de/shop/exec/
product/729/14226/Tatarische-
Heckenkirsche-Hacks-Red.html?gce=nh
- 229 mein-schoener-garten.de/gartengestaltung/
ideen/kletterpflanzen-fuer-sonne-und-
schatten-13271
- 230 flickr.com/photos/nobuflickr/7989908825/
in/photostream
- 231 molnaristvanlotar.hu/2475-2/barcogaskor/

8. KÉPJEGYZÉK

232 havlis.cz/karta_en.php?kytkaid=2241
 233 worldofsucculents.com/sedum-acre-goldmoss-stonecrop-mossy-stonecrop/#prettyPhoto
 234 1vldrp3ega615toz13mcjn1-wpengine.netdna-ssl.com/wp-content/uploads/2016/10/sorbus-trees-britt-willoughby-dyer-BN2A0099-e1476386434459.jpeg
 235 treesandhedging.co.uk/small-leaved-lime-tilia-cordata/p443
 236 outthefrontwindow.tumblr.com/post/99904173298/sittinonmyfrontporch-maria
 237 upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/27/Acer_campestre_02_by-dpc.jpg
 238 upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/1b/Fraxinus_excelsior_4560.jpg
 239 mamisgarden.tumblr.com/image/30397250918
 240 mylandscapes.co.uk/identity.htm
 241 ww.suttons.co.uk/Gardening/Trees+and+Shrubs/Smoke+Bush+cotinus+coggyria+Royal+Purple_233750.htm
 242 mein-schoener-garten.de/lifestyle/gesund-leben/schwarze-nuesse-gruene-walnuesse-einlegen-23386
 243 community.homedepot.com/howto/DiscussionDetail/How-to-Grow-Almond-Trees-906500000000GQI
 244 www.jardineriaon.com/prunus-cerasus.html
 245 http://www.edenkert.hu/gyumolcs/gyumolcsfak/cseresznye-fajtak-csersznyeafa-metszes/2606/

246 s-media-cache-ak0.pinimg.com/originals/f6/48/a4/f648a47b290bf0b8453114c504d17c1a.jpg
 247 doctormurray.com/wp-content/uploads/2014/07/Morus-alba.jpg
 248 s-media-cache-ak0.pinimg.com/originals/50/2e/7a/502e7a1e93d350bf04b949b41b76b184.jpg
 249 baumschule-horstmann.de/shop/exec/product/63/2500/Stachelbeere-Hinnonmaeki-gelb.html?gce=nh
 250 upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/a2/Raspberries_%28Rubus_Idaesus%29.jpg
 251 baumschule-horstmann.de/shop/exec/product/687/18/Haselnuss-Waldhasel.html?gce=nh
 252 Völgyzugoly Műhely Kft.
 253 Völgyzugoly Műhely Kft.
 254 Pagony Kft.
 255 Wolsky András
 256 Pagony Kft.
 257 Pagony Kft.
 258 Tihany Önkormányzat
 259 Tihany Önkormányzat
 260 Tihany Önkormányzat
 261 Korzenszky Richárd
 262 Korzenszky Richárd
 263 Korzenszky Richárd
 264 Szabó Zsolt
 265 Tihany Önkormányzat
 266 Völgyzugoly Műhely Kft.
 267 Tihany Önkormányzat
 268 Völgyzugoly Műhely Kft.
 269 Völgyzugoly Műhely Kft.
 270 Völgyzugoly Műhely Kft.
 271 Völgyzugoly Műhely Kft.

272 Völgyzugoly Műhely Kft.
 273 Völgyzugoly Műhely Kft.
 274 Völgyzugoly Műhely Kft.
 275 Völgyzugoly Műhely Kft.
 276 Völgyzugoly Műhely Kft.
 277 Völgyzugoly Műhely Kft.
 278 Völgyzugoly Műhely Kft.
 279 Völgyzugoly Műhely Kft.
 280 Völgyzugoly Műhely Kft.
 281 Völgyzugoly Műhely Kft.
 282 Völgyzugoly Műhely Kft.
 283 Völgyzugoly Műhely Kft.
 284 Völgyzugoly Műhely Kft.
 285 Völgyzugoly Műhely Kft.
 286 Völgyzugoly Műhely Kft.
 287 Völgyzugoly Műhely Kft.
 288 Völgyzugoly Műhely Kft.
 289 Völgyzugoly Műhely Kft.

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK

290 Völgyzugoly Műhely Kft.
 291 Völgyzugoly Műhely Kft.
 292 Völgyzugoly Műhely Kft.
 293 Völgyzugoly Műhely Kft.
 294 Völgyzugoly Műhely Kft.
 295 Völgyzugoly Műhely Kft.
 296 Völgyzugoly Műhely Kft.
 297 Völgyzugoly Műhely Kft.
 298 Völgyzugoly Műhely Kft.
 299 Völgyzugoly Műhely Kft.
 300 redphoto.hu
 301 Völgyzugoly Műhely Kft.
 302 redphoto.hu
 303 Völgyzugoly Műhely Kft.
 304 redphoto.hu
 305 Völgyzugoly Műhely Kft.
 306 Völgyzugoly Műhely Kft.

8. KÉPJEGYZÉK

307 Völgyzugoly Műhely Kft.
308 Völgyzugoly Műhely Kft.
309 Völgyzugoly Műhely Kft.
310 redphoto.hu
311 Völgyzugoly Műhely Kft.
312 Völgyzugoly Műhely Kft.
313 Völgyzugoly Műhely Kft.
314 Völgyzugoly Műhely Kft.
315 Völgyzugoly Műhely Kft.
316 Völgyzugoly Műhely Kft.
317 Völgyzugoly Műhely Kft.
318 Völgyzugoly Műhely Kft.
319 Völgyzugoly Műhely Kft.
320 Völgyzugoly Műhely Kft.
321 redphoto.hu
322 redphoto.hu
323 redphoto.hu
324 Völgyzugoly Műhely Kft.
325 Völgyzugoly Műhely Kft.
326 Völgyzugoly Műhely Kft.
327 Völgyzugoly Műhely Kft.
328 Völgyzugoly Műhely Kft.
329 Völgyzugoly Műhely Kft.
330 Völgyzugoly Műhely Kft.
331 Völgyzugoly Műhely Kft.
332 Völgyzugoly Műhely Kft.
333 Korzenszky Richárd
334 Korzenszky Richárd
335 Völgyzugoly Műhely Kft.
336 Tihany Önkormányzat
337 epiteszforum.hu
338 Völgyzugoly Műhely Kft.
339 Vers József
340 Völgyzugoly Műhely Kft.
341 Szabó Zsolt
342 Szabó Zsolt
343 Szabó Zsolt

344 Völgyzugoly Műhely Kft.
345 Völgyzugoly Műhely Kft.
346 Völgyzugoly Műhely Kft.
347 Völgyzugoly Műhely Kft.
348 Tihany Önkormányzat
349 Tihany Önkormányzat
350 Völgyzugoly Műhely Kft.
351 Völgyzugoly Műhely Kft.
352 Völgyzugoly Műhely Kft.
353 Völgyzugoly Műhely Kft.
354 Völgyzugoly Műhely Kft.
355 Völgyzugoly Műhely Kft.
356 Völgyzugoly Műhely Kft.
357 Völgyzugoly Műhely Kft.
358 Völgyzugoly Műhely Kft.
359 Szabó Zsolt
360 Szabó Zsolt
361 Völgyzugoly Műhely Kft.
362 Szabó Zsolt
363 Szabó Zsolt
364 Völgyzugoly Műhely Kft.
365 Völgyzugoly Műhely Kft.
366 Völgyzugoly Műhely Kft.
367 Völgyzugoly Műhely Kft.
368 Völgyzugoly Műhely Kft.
369 Völgyzugoly Műhely Kft.
370 Völgyzugoly Műhely Kft.
371 Völgyzugoly Műhely Kft.
372 Völgyzugoly Műhely Kft.
373 Völgyzugoly Műhely Kft.
374 Szabó Zsolt
375 Völgyzugoly Műhely Kft.
376 Völgyzugoly Műhely Kft.
377 Völgyzugoly Műhely Kft.
378 Völgyzugoly Műhely Kft.
379 Völgyzugoly Műhely Kft.
380 Völgyzugoly Műhely Kft.

381 Völgyzugoly Műhely Kft.
382 Völgyzugoly Műhely Kft.
383 Völgyzugoly Műhely Kft.
384 Völgyzugoly Műhely Kft.
385 Tihany Önkormányzat
386 Völgyzugoly Műhely Kft.
387 Völgyzugoly Műhely Kft.
388 Völgyzugoly Műhely Kft.
389 Völgyzugoly Műhely Kft.
390 Völgyzugoly Műhely Kft.
391 Völgyzugoly Műhely Kft.
392 Völgyzugoly Műhely Kft.
393 Völgyzugoly Műhely Kft.
394 Völgyzugoly Műhely Kft.
395 Völgyzugoly Műhely Kft.
396 Völgyzugoly Műhely Kft.
397 Völgyzugoly Műhely Kft.
398 Völgyzugoly Műhely Kft.
399 Völgyzugoly Műhely Kft.
400 Völgyzugoly Műhely Kft.
401 Völgyzugoly Műhely Kft.
402 Völgyzugoly Műhely Kft.
403 Völgyzugoly Műhely Kft.
404 Völgyzugoly Műhely Kft.
405 Völgyzugoly Műhely Kft.
406 Völgyzugoly Műhely Kft.
407 Völgyzugoly Műhely Kft.
408 Völgyzugoly Műhely Kft.
409 Völgyzugoly Műhely Kft.
410 Völgyzugoly Műhely Kft.
411 Völgyzugoly Műhely Kft.
412 Tihany Önkormányzat
413 Tihany Önkormányzat
414 Tihany Önkormányzat
415 Völgyzugoly Műhely Kft.
416 Völgyzugoly Műhely Kft.
417 Völgyzugoly Műhely Kft.

8. KÉPJEGYZÉK

418 Tihany Önkormányzat
419 Völgyzugoly Műhely Kft.
420 Völgyzugoly Műhely Kft.
421 Völgyzugoly Műhely Kft.
422 Völgyzugoly Műhely Kft.
423 Völgyzugoly Műhely Kft.
424 Völgyzugoly Műhely Kft.
425 Völgyzugoly Műhely Kft.
426 Völgyzugoly Műhely Kft.
427 Völgyzugoly Műhely Kft.
428 Völgyzugoly Műhely Kft.
429 Völgyzugoly Műhely Kft.
430 Völgyzugoly Műhely Kft.
431 Völgyzugoly Műhely Kft.
432 Völgyzugoly Műhely Kft.
433 Völgyzugoly Műhely Kft.
434 Völgyzugoly Műhely Kft.
435 Völgyzugoly Műhely Kft.
436 Völgyzugoly Műhely Kft.
437 Völgyzugoly Műhely Kft.
438 Völgyzugoly Műhely Kft.
439 Völgyzugoly Műhely Kft.
440 Völgyzugoly Műhely Kft.
441 Völgyzugoly Műhely Kft.
442 Völgyzugoly Műhely Kft.
443 Völgyzugoly Műhely Kft.
444 Steve Balogh
445 Korzenszky Richárd

7. MAI JÓ PÉLDÁK

446 Völgyzugoly Műhely Kft.
447 Völgyzugoly Műhely Kft.
448 Völgyzugoly Műhely Kft.
449 epiteszforum.hu
450 epiteszforum.hu

451 Völgyzugoly Műhely Kft.
452 Szabó Zsolt
453 Szabó Zsolt
454 Völgyzugoly Műhely Kft.
455 Szabó Zsolt
456 Szabó Zsolt
457 Szabó Zsolt
458 Szabó Zsolt
459 WeLoveBalaton.hu
460 epiteszforum.hu
461 epiteszforum.hu
462 epiteszforum.hu
463 epiteszforum.hu
464 Völgyzugoly Műhely Kft.
465 Völgyzugoly Műhely Kft.
466 Völgyzugoly Műhely Kft.
467 ifj. Benczúr László
468 ifj. Benczúr László
469 Völgyzugoly Műhely Kft.
470 ifj. Benczúr László
471 ifj. Benczúr László
472 Völgyzugoly Műhely Kft.
473 Lukács Péter
474 Lukács Péter
475 Völgyzugoly Műhely Kft.
476 Völgyzugoly Műhely Kft.
477 Völgyzugoly Műhely Kft.
478 Völgyzugoly Műhely Kft.
479 Völgyzugoly Műhely Kft.
480 Bujnovszky Tamás
481 Bujnovszky Tamás
482 Bujnovszky Tamás
483 Bujnovszky Tamás
484 Bujnovszky Tamás
485 Bujnovszky Tamás

486 Bujnovszky Tamás
487 Bujnovszky Tamás
488 Völgyzugoly Műhely Kft.
489 Völgyzugoly Műhely Kft.
490 Völgyzugoly Műhely Kft.
491 Völgyzugoly Műhely Kft.
492 <http://www.lignum-europa.hu/page/anten-natornyok-kilatok>
493 <http://www.fataj.hu/2010/08/251/torony.jpg>
494 Völgyzugoly Műhely Kft.
495 Szabó Zsolt

9. IRODALOMJEGYZÉK

A tihanyi-félsziget - A Balaton-felvidék természeti értékei III. (Veszprém, 2002)

A tihanyi rév fejlesztési koncepciója (Radius kft., Radius b+s kft., Földes és Társai Építésziroda Kft., 2008.)

A Tihanyi-félsziget fejlesztése, tanulmányterv (Radius kft., Radius b+s kft., Földes és Társai Építésziroda Kft., 2008.)

Tihany a Balaton partján (Régi balatoni levelezőlapok a század első feléből, (Dr. Héjjas Pál, Tihany Község Önkormányzata, Tihany, 1998.)

Tihany településrendezési eszközeinek felülvizsgálata - Helyzetelemző, helyzetértékelő munkarész (Völgyzugoly Műhely Kft. 2013.)

balatoniepitessel.hu/temakarchivepiteszetidentitasbalaton.html

bfnp.hu/hu/europa-diploma

egykor.hu

tihanyilevendulapalanta.hu/Tihanyi_levendula_tortenete.html

hu.tihany.hu

tihanyiapatsag.hu/Tihanyi_Bences_Apatsag.html

tourist.idea.hu/tihany-es-kornyekenek-tortenete

MEGBÍZÓ

Tihany Önkormányzata
Tósoki Imre polgármester
Bujdosó Judit főépítész
8237 Tihany,
Kossuth Lajos utca 12.

SZERZŐK

Völgyzugoly Műhely Kft.
2083 Solymár, Bimbó u. 20.
Tel.: 1-439-0491, 70-944-3015, 20-913-8575
Feri Tünde - okl. építésmérnök,
településrendező vezető tervező
Kéthelyi Márton - okl. tájépítész mérnök

RAJZOK, ÁBRÁK

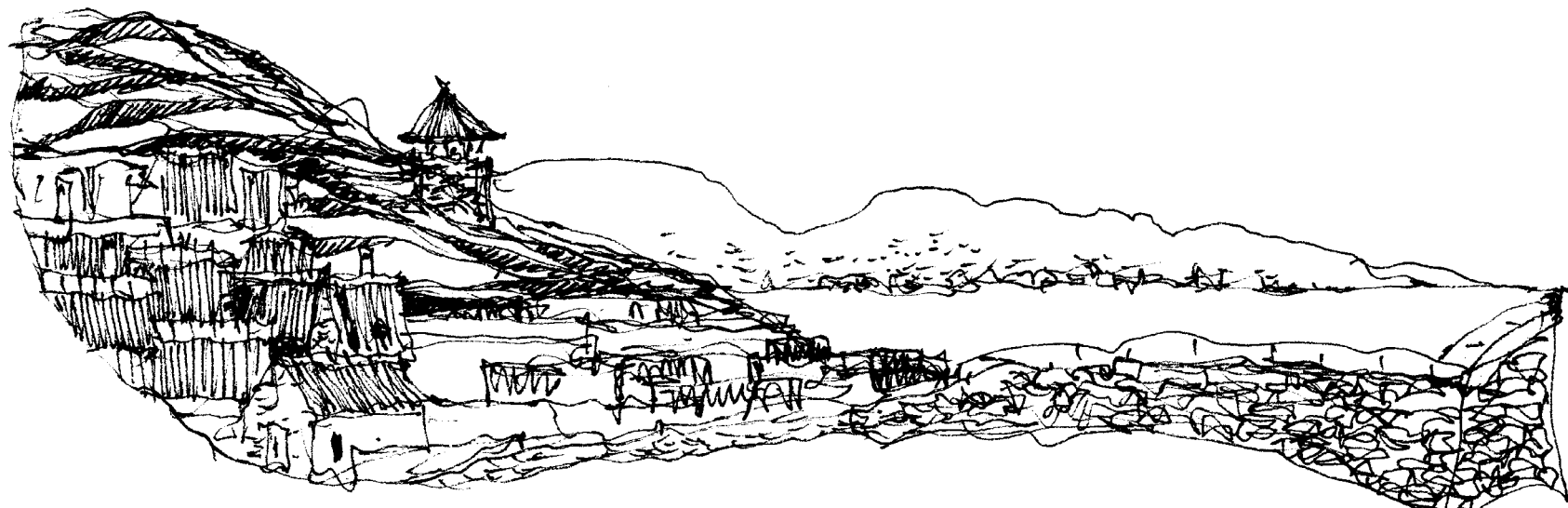
Lukács Péter - okl. építésmérnök

MUNKATÁRSAK

Sipos Noémi - okl. településmérnök
Székely István - grafikai szerkesztés, nyomdai előkészítés

VZM 1400/2017
2017. szeptember

© Minden jog fenntartva!

ATTIRASHI
ECHOES
2015/11/14.